

Dr. Stadler Johanna – Péteri Attila

AZ MSZH NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSI TEVÉKENYSÉGÉNEK FŐBB JELLEMZŐI 2010 ELSŐ FELÉBEN

MAGYARORSZÁG KÉPVISELETE A SZELLEMI TULAJDON VILÁGSZERVEZETE (WIPO) KERETÉBEN FOLYÓ NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSSEN

Az MSZH 2010 első felében is képviselte Magyarországot a WIPO bizottságaiban, munkacsoportjaiban és rendezvényein.

Januárban tartotta 14. ülését a Szabadalmi Jogi Állandó Bizottság (SCP). Biztosítottuk képviseletünket az UPOV Adminisztratív és Jogi Bizottságának, Konzultatív Bizottságának és Tanácsának tavaszi ülésein. Májusban került megrendezésre a Genetikai Forrásokkal, Hagyományos Tudással és Folklórral foglalkozó Kormányközi Bizottság 16. ülése. Júniusban sűrűn követték egymást a WIPO-ülések: a PCT-munkacsoport 3. ülése, a Szerzői és Szomszédos Jogi Állandó Bizottság 20. ülése és a Védjegyek, Ipari Minták és Földrajzi Árujelzők Jogi Oltalmával foglalkozó Állandó Bizottság 23. ülése.

A Genfen kívüli, WIPO-hoz kapcsolódó rendezvények közül megemlíthető a román hivatallal közös szervezésben, Nagyszébenben tartott nemzetközi konferencia a technológia-transzfer témakörében.

A WIPO Szabadalmi Jogi Állandó Bizottságának (SCP) 14. ülése, Genf, január 25–29.

Az ülésen a hivatalt a jogi elnökhelyettes és a Szabadalmi Főosztály vezetője képviselte.

Az SCP elfogadta az ülés napirendjét, kiegészítve a napirend 7. (b) pontját Brazília „*exclusion, exceptions and limitations*” témakörre vonatkozó dokumentumának tárgyalásával, amelynek a benyújtási módja és időzítése a delegációk egy részének a körében ellenérzést váltott ki (EU, B csoport). Különösen annak tükrében emeltek kifogást a delegációk, hogy hiányolták az átláthatóságot az „*exclusion, exceptions and limitations*” témakör vonatkozásában készülő tanulmány külső szakértői csoportja megbízási folyamatában.

Az elnök szóbeli jelentést adott a „*Conference on Intellectual Property and Public Policy Issues*” című konferenciáról, amelyre 2009. július 13-án és 14-én került sor. Több delegáció kijelentette, hogy a konferencia jó lehetőséget biztosított a szellemi tulajdon és a közpolitikai kérdések közötti interfésszel kapcsolatos kérdések és kihívások megvitatására.

A nemzetközi szabadalmi rendszer feltérképezését célzó megbeszélésekhez kapcsolódó egyes dokumentumokban néhány delegáció nemzeti jogára hivatkozva módosításokat kért. A korábban kiválasztott témakörökben a vita alapját az elkészült tanulmányok képezték.

Több delegáció kifejezte annak fontosságát, hogy a tanulmányok az ENSZ valamennyi hivatalos nyelvén hozzáférhetőek legyenek.

Az elnöknek a munka folytatására tett javaslatát csoportkoordinátori szinten hosszan vitatták, de nem sikerült mindenki számára elfogadható kompromisszumot találni. Végezetül elfogadást nyert, hogy a bizottság a következő ülésen a 14. ülés napirendje alapján folytasson párbeszédet. A napirend 7(b) pontja tartalmazni fogja a külső szakértők által a kizárásokról, a kivételekről és a korlátozásokról készített tanulmányt, valamint azt a javaslatot, amelyet a brazil küldöttség e témakörben a jelen ülésen előterjesztett. A következő ülést megelőzően a tagállamok javaslatokat terjeszthetnek be a bizottság jövőbeni munkájára vonatkozóan.

A jövőbeni munkával kapcsolatban az EU javaslata (összhangban a B csoport javaslatával), rendkívül visszafogott volt, nem utalt az érdemi szabadalmazhatósági feltételek harmonizációjának továbbtárgyalására.

Az UPOV (International Union for the Protection of New Varieties of Plants) Adminisztratív és Jogi Bizottságának, Konzultatív Bizottságának és Tanácsának ülése, Genf, március 25–26.

Az üléseken az MSZH képviseletében a műszaki elnökhelyettes vett részt.

Az Adminisztratív és Jogi Bizottság (CAJ) 61. ülése

Chris Barnaby (Új-Zéland), a Technikai Bizottság elnöke szóban beszámolt a Technikai Bizottság 46. üléséről, amelyet 2010. március 22–24-én Genfben tartottak. A beszámoló elsősorban az ez év márciusában a DUS-vizsgálatokról tartott szemináriumot ismertette, amelynek szöveges anyagát a helyszínen osztották szét.

Beszámolójában kitért arra, hogy a tagállamok között a DUS-vizsgálatok területén az együttműködést javítani kell, és fontosnak tartotta a jövőbeni tagállamok szakértőinek a Technikai Bizottság, illetve a munkacsoportok ülésein való részvételének támogatását.

A CAJ tájékoztatást kapott az UPOV–WIPO közötti megállapodásról, amelynek értelmében az UPOV-ROM javítására a WIPO 100%-os munkaidőben egy szoftverfejlesztőt alkalmaz 2010 májusáig.

A 2010. októberi tanácsülés elé terjesztendő információs dokumentumokkal kapcsolatosan egyedül a nemesítői jogok kimerülésére vonatkozó dokumentum váltott ki vitát. Több tagállam kétségének adott hangot, hogy szükség van-e ilyen információs anyag létrehozására. Végül a tagállamok megállapodtak abban, hogy a nemesítői jogok kimerülésére vonatkozó dokumentum létrehozása szükségességének kérdését vizsgálja meg a CAJ-AG (*ad hoc group*) és javaslatuk alapján szülessen meg a döntés.

Az elektronikus bejelentési rendszerrel kapcsolatosan továbbra sincs egyetértés a tagállamok között. Egyes tagállamok már kifejlesztették saját rendszerüket, és nem kívánnak más rendszerre áttérni.

A CAJ tájékoztatást kapott az UPOV-ROM adatbázisról.

A GENIE adatbázis 2007 óta elérhető a tagállamoknak, a megfigyelőknek és a nemesítőknek. A WIPO támogatja az adatbázishoz való hozzáférést, ezért beleépíti azt *Patentscope* kutatási szolgáltatásába.

A kicserélhető szoftverek napirendi pontnál az EU bejelentette, hogy a CPVO (Közöségi Fajtaoltalmi Hivatal) kifejlesztett egy, a fajtanév hasonlóságának vizsgálatára alkalmas szoftvert, és tájékoztatást adott arról, hogy az UPOV-tagállamoknak lehetőségük van teljes fajtanév-adatbázisukhoz való hozzáférésre, beleértve a hasonlósági vizsgálatot is.

A Konzultatív Bizottság (CC) 79. ülése

Az ülést Choi Keun-Jin (Korea), a tanács elnöke nyitotta meg, aki üdvözölte a tagállamokat.

A CC tájékoztatta a tagállamokat, hogy az új főtítkárhelyettes kinevezésével kapcsolatban a tanács elnöke és az UPOV-tagállamok élénk konzultációt folytattak, amelynek eredményeképpen körvonalazódik a konszenzus.

Francis Gurry, az UPOV főtítkára hozzászólásában tájékoztatta a tagállamokat, hogy az UPOV vonatkozásában a WIPO pénzügyi szabályzatával összhangban kell eljárni. A tartalékok 20-ról 3%-ra való csökkentése szignifikánsan kevesebb, mint a WIPO-nak az UPOV működéséhez való hozzájárulása. A 3%-ra való csökkentés lehetőségét külső auditorokkal kétszer is megvizsgáltatták, akik mindkét alkalommal azt állapították meg, hogy ez lehetetlen. A tartalék százalékos meghatározására vagy konszenzust kell elérni a tagállamok között (ez veszélyes, mert egyetlen tagállam egyet nem értése is megakadályozhatja a döntést), vagy el kell dönteni, hogy egyszerű vagy minősített többséggel szavazzák meg a tagállamok a tartalék nagyságát.

Az UPOV főtítkárhelyettese, Rolf Jördens beszámolt a releváns nemzetközi fórumok és az UPOV kapcsolatáról. Külön kiemelte a 2009 szeptemberében Rómában tartott második World Seed konferenciát, amelynek előadásait az UPOV megjelentette, és a könyvet a tagállamoknak a helyszínen szétosztotta.

A CC tudomásul vette, hogy az UPOV meghívta a tagállamokat a Környezeti Világnapra 2010. június 5-ére.

A CC elfogadta a 2010. év októberi ülésének napirendi javaslatát.

Az UPOV Tanácsának rendkívüli, 27. ülése

Az új főtítkárhelyettes kinevezését megelőzően kialakult a konszenzus a tagállamok között, ezért nem került sor szavazásra.

Az új főtítkárhelyettes Peter John Button (UK), aki 2010. december 1-jétől 2012. november 31-éig tölti be ezt a posztot D-2 szintű igazgatóként.

Kinevezése folytán a D-1 szintű igazgatói poszt megüresedik, amelyre a főtítkárhelyettesi posztra szintén aspiráló Raimundo Lavignolle-t (Argentína) nevezik ki, szintén a fenti időponttól.

A Genetikai Forrásokkal, Hagyományos Tudással és Folklórral (GRTKF) foglalkozó Kormányközi Bizottság (IGC) 16. ülése, Genf, május 3–7.

Az ülésen az MSZH részéről az Iparjogvédelmi Osztály vezetője vett részt.

A bizottság új mandátuma a jelek szerint meghozta a régóta várt áttörést: a legutóbbi közgyűlés egyértelműen megfogalmazta a célt, hogy a következő két évben el kell készíteni a fejlődő országok által igényelt nemzetközi egyezmény(ek) diplomáciai ülésre bocsátható tervezetét. Döntés született arról is, hogy e cél elérése érdekében a bizottság plenáris ülései között ún. ülésközi munkacsoport (Intersessional Working Group, IWG) készíti majd elő a konkrét szövegtervezeteket, amelyeket a plenáris ülésen a bizottság mint döntéshozó szerv megvitat.

Az ülés a tagállamok és a folyamatosan bővülő megfigyelői kör részéről egyaránt a bizottság esetében megszokott, kiemelkedően nagy számú képviselő részvételével zajlott. Az ülésen újabb hét nem kormányzati szervezet akkreditálására került sor.

Az új mandátum időtartamára a bizottság Philip Richard Ovade nagykövetet (Kenya) választotta meg elnökének.

Az ülés megnyitása; általános nyilatkozatok

Az általános nyilatkozatok közül kiemelését érdemelnek a következők.

- A fejlődő országok csoportjai jelezték, hogy a bizottság munkáját az IWG által előterjesztett konkrét szövegjavaslatok köré kell összpontosítani; az IWG-ben részt vevő küldöttek száma viszonylag szűk legyen, a csoport csak szakértőket tömörítsen. A bennszülött közösségek képviselői hangsúlyozták, hogy saját jelenlétük megfelelő aránya mind a plenáris ülésen, mind az IWG munkájában alapvető követelmény. A Saami Council üdvözölte a tényt, hogy Új-Zéland támogatja a bennszülött közösségek jogaira vonatkozó ENSZ-nyilatkozatot, valamint hogy az USA is jelezte a nyilatkozattal kapcsolatos korábbi álláspontjának felülvizsgálatát.
- India örömmel számolt be arról, hogy 2009 során az indiai hagyományos orvoslással kapcsolatos jogosulatlan szabadalmi bejelentések száma 45%-os csökkenést mutatott. Ebben közrejátszott az India, valamint az Európai Szabadalmi Hivatal, az USPTO, továbbá a brit és a japán hivatal között e tárgyban létrejött megállapodás is. Öröndetes, hogy az Európai Szabadalmi Hivatalhoz 2010-ben benyújtott bejelentések kapcsán 33 vonatkozó esetből 13 bejelentés ügyében hagyományos tudásra vonatkozó bizonyítékokat hoztak fel, aminek következtében a bejelentéseket elutasították, illetve a bejelentő az eljárás folytatásától visszalépett.
- 2010 a biodiverzitás éve; ennek jelentőségére számos hozzászólás utalt. A CBD képviselője beszámolt arról, hogy a hozzáféréssel és haszonmegosztással foglalkozó munkacsoport körében – a bizottság munkáját mind a genetikai források, mind a hagyományos tudás tekintetében érintően – ez év júliusában számottevő fejlemények várhatók egy új jegyzőkönyv tervezetének elfogadása esetén.

A hagyományos kultúra kifejeződései/Folklor

Az EU előadta, hogy a folklor tárgyában „nem kötelező erejű nemzetközi jogi instrumentumot” tart kívánatosnak, ami számos delegáció ellenállását váltotta ki. India rámutatott, hogy nincs kellően definiálva maga a létrehozandó jog, vagyis a bennszülött közösségek eredendő és elidegeníthetetlen joga a hagyományos kultúrájuk kifejeződéseihez való hozzáférés megtagadására. Nem volt egyetértés az érintett közösségek megjelölésére szolgáló, következetesen alkalmazandó terminológiában sem. A Nemzetközi Iroda előadta, hogy törekvése szerint a 3. cikk (i) bekezdése a szerzői joghoz, míg (ii) bekezdése a védjegyjoghoz hasonló oltalmat teremtené. A hagyományos szellemi tulajdon-jogi oltalmi formák mintául vétele már önmagában egyes delegációk – így különösen a bennszülött közösségek – bírálatát vonta maga után.

Hagyományos tudás

Komoly problémát okoz a „*public domain*” fogalmának tisztázása, mivel ez a bennszülött közösségek és a fejlődő országok képviselői szerint a hagyományos tudás kapcsán nem lehet azonos a szellemi tulajdon-jogban ismert koncepcióval. Nem világos, hogy a hasznos megosztás követelménye a hagyományos tudás valamennyi felhasználása esetén irányadó, vagy csak akkor, ha a hozzáférést előzetesen adott beleegyezés előzi meg. Visszatérő zavart okoz a szellemi tulajdon-jogok területén hagyományos érdekegyensúly megteremtésére irányuló törekvés, mert az egyensúlyozandó érdekek alatt különböző delegációk mást és mást értenek.

Genetikai források

A bizottság további munkájának lehetséges irányairól szóló előkészítő irat – a korábbiakhoz hasonlóan – három nagy csoportba rendezve tíz különféle opciót nevesít; ezek a genetikai források defenzív oltalmának különböző vetületeit, a szabadalmi jogba bevezetendő feltárási követelményt, illetve a genetikai források felhasználásából származó előnyök méltányos megosztását szabályozó rendelkezések szellemi tulajdon-jogi kérdéseit érintik. Továbbra sem világos, hogy a számos opció közül a bizottság pontosan mely prioritásokat részesíti előnyben; a további munka irányának meghatározása vélhetően az IWG-től várható.

Az IWG üléseivel kapcsolatos intézkedések

Az ülés legfőbb eredményét az IWG munkájának megkezdéséhez szükséges döntések meghozatala jelentette, mivel ez a mandátum teljesítésének alapvető feltétele volt. A konszenzus elérése érdekében a fejlődő országoknak engedniük kellett eredeti elképzeléseikből: az IWG – kissé meglepő módon – nem szűk körű szakértői munkacsoportként fog működni, hanem a részvétel valamennyi tagállam és megfigyelő számára nyitott lesz, egy-egy küldött delegálható. Ez inkább a plenáris ülés sajátos, leszűkített létszámú megkettőzésének, mintsem konkrét szövegezési feladatok ellátására alkalmas tanácsadó fórum létrehozásának irányába

mutat. Mindazonáltal öröndetes, hogy az IWG egyáltalán megkezdheti tevékenységét – az előző ülés alapján még ez sem tűnt teljesen bizonyosnak.

Talán nem túlzás azt remélni, hogy az IWG közelgő ülése után tisztábban kirajzolódnak majd az új nemzetközi szabályokat tartalmazó első tételes rendelkezések körvonalai.

A Szerzői és Szomszédos Jogi Állandó Bizottság (SCCR) 20. ülése, Genf, június 20–24.

Az ülésen a hivatalt a Szerzői Jogi Osztály helyettes vezetője képviselte.

Az ülés érdemi napirendjén az audiovizuális előadások és a műsorsugárzó szervezetek védelme, továbbá a korlátozások és kivételek témaköre szerepelt. E témakör keretében kaptak hangsúlyt – egyben meghatározva a 20. SCCR-ülés teljes menetét – a látássérülteket, illetve az írott-olvasott anyagok hozzáféréseben, megismerésében fogyatékkal élőket érintő nemzetközi szabályozásra irányuló elgondolások. A 18. SCCR-ülésen a Vakok Világszövetsége (WBU) kezdeményezésére beterveztett brazil, ecuadori és paraguayi nemzetközi egyezményjavaslathoz Mexikó is csatlakozott (a továbbiakban: BEPM-javaslat). Ugyanez a négy előterjesztő tagállam tárgyalási menetrendet is benyújtott, amely 2012-re irányozná elő a tárgybéli nemzetközi szerződés létrejöttét. A tárgyat érintően e dokumentum mellett az ülésen három további javaslat került megtárgyalásra; az afrikai csoport nemzetközi egyezmény megkötésére irányuló javaslata, amely a BEPM-javaslat számos elemét veszi alapul, de a korlátozások és kivételek körét kiterjesztené az oktatási és kulturális intézményekre, a könyvtárakra és az archívumi központokra is. Szűkebben állapította meg a védelem tárgyát az USA konszenzusos dokumentumtervezete, valamint az EU és 27 tagállamának közös ajánlástervezete. A két dokumentum, szemben az afrikai és a BEPM-javaslattal, a „puha jogi” megoldást részesítené előnyben.

A műsorsugárzó szervezetek vonatkozásában az állandó bizottság prezentációt hallgatott meg a műsorjelek jogosulatlan felhasználásának szociális-gazdasági hatásairól készített tanulmány első és második részéről, üdvözölve, hogy a tanulmány harmadik része a 21. SCCR-ülésre készül el. Tudomásul vette Mexikó jelentését a május végén, június elején e tárgyban megrendezett regionális szemináriumról. A nemzetközi szerződés létrehozására irányuló munka a továbbiakban is a „jelalapú” megközelítést előnyben részesítő koncepció mentén folytatódik.

Az audiovizuális előadások védelmét érintő kérdésben az állandó bizottság elismerését fejezte ki a tárgybéli nemzeti és regionális szintű szemináriumok szervezése terén kifejtett tevékenységért, külön megköszönve a WIPO Titkársága által szervezett május végi nyílt konzultációt, amelyről Nigéria készített összefoglalót. A munka célja, hogy felgyorsítsák a nemzetközi szerződés megkötésére irányuló folyamatokat. Míg az egyes tagállamok szerint a 2000-ben megtartott diplomáciai konferencián elfogadott 19 cikk jó alapot képez a tárgyalásokra, mások véleménye szerint ezek kiegészítésre szorulnak, esetleg alternatív megoldásokat igényelnek. Ugyancsak szükséges e napirendi pont alatt is egy tárgyalási menetrend kialakítása.

A korlátozások és kivételek tekintetében az SCCR beszámolót hallgatott meg a jogosultakat tömörítő fórum (*Stakeholders Platform*) tevékenységéről, továbbá tudomásul vette a tárgyban készült több dokumentumot.

A Védjegyek, Ipari Minták és Földrajzi Árujelzők Jogi Oltalmával foglalkozó Állandó Bizottság (SCT) 23. ülése

Az ülésen az MSZH részéről a Védjegy és Mintaoltalmi Főosztály helyettes vezetője vett részt.

A formatervezésiminta-oltalom területén az állandó bizottság az elmúlt öt évben jelentős munkát végzett azzal, hogy összeállított és a válaszok alapján kiértékelte két kérdőívet. Az ennek alapján kialakított szöveges összesítést azóta több ízben is megvitatták. A munka nem titkolt szándéka az volt, hogy harmonizálást szorgalmazzanak a formatervezésiminta-oltalmi eljárások alakisága tekintetében. Az egyes iparjogvédelmi oltalmi formák közül legkevésbé a formatervezésiminta-oltalom harmonizált, az egyes országok gyakorlata közötti eltérések pedig megnehezíti a jogosultak helyzetét. A 23. ülés egyik jelentős kérdése volt, hogy miként folytassák a munkát. Az ülést megelőzően az Egyesült Királyság írásban jelezte, hogy indokolt lenne a védjegyjogi szerződéshez hasonló nemzetközi szerződést kidolgozni. Ennek okán javasolták, hogy a fórum indítványozza a WIPO közgyűlésének, hogy erre a célra különítsenek el egy megfelelő összeget a költségvetésben a 2012–2013-ra összehívandó diplomáciai konferencia költségeinek fedezésére. Mindezekről látszólag függetlenül a MARQUES is írásbeli javaslatot tett hasonló tartalommal, hangsúlyozva azokat az előnyöket, amelyekkel az alakiságokat érintő jogharmonizáció járna a jogosultak és a hatóságok számára egyaránt. A résztvevők egyöntetűen támogatták a munka folytatását, azonban annak végső célja tekintetében már megoszlottak a vélemények.

A védjegyek témakörében elmúlt három ülése során az állandó bizottság összeállított egy részletes dokumentumot, amely az összes lajstromozást gátló okot tartalmazza, számos példa illusztrációs célú felhasználása mellett. Tekintettel arra, hogy a kész szöveget részleteiben a 22. ülésen már megvitatták és az észrevételek nyomán módosították azt, a levezető elnök javasolta a dokumentum publikálását a WIPO hat hivatalos nyelvén. Az Amerikai Egyesült Államok, Ausztrália és Németország támogatta a szöveg megjelentetését, ezzel szemben Oroszország több ponton félkésznek minősítette a dokumentumot. Az orosz kérdéseket külön megvitatta a plénum, majd végül a megjelentetés mellett döntött annak hangsúlyozásával, hogy az iratnak nincsen közvetlen jogi kötőereje, az csupán tájékoztatósi funkciót tölt be.

Hasonlóan alakult a vita a tanúsító és együttes védjegyekről készült anyag kapcsán, amelynek publikálására az állandó bizottság felkérte a titkárságot.

Az államok elnevezésének védelme kapcsán a titkárság összeállított egy kérdőívet. Svájc további alkérdések beillesztését, míg az INTA (*International Trademark Association*) szö-

vegmódosítást javasolt, mindezt Jamaica támogatta. Több képviselt állam bemutatta szabályozását, valamint gyakorlatát a kérdésben. A titkárság az észrevételek mentén módosította a kérdőívet, amit az utolsó ülésnapon a plénum ismételtén megvitatott. A kérdőívre a válaszokat 2010. szeptember 15-ig kell majd megküldeni. Az államok elnevezésének védelme tárgyában Jamaica általános nyilatkozatot tett, amelyben ugyan üdvözölte a kérdőív elkészültét, de továbbra is a Párizsi Uniós Egyezmény 6ter cikkének módosítását szorgalmazta. Barbados ezzel szemben azt javasolta, hogy a kérdésben közös ajánlást fogadjanak el, mivel a 6ter módosítása túlzó lépés lenne a probléma megoldásában. Részletesen kifejtette gazdasági indokait is a javaslat kapcsán, és bár alapvetően egyetért Jamaica motivációival és céljaival, de annak elérése tekintetében más megközelítést javasolt.

Az állandó bizottság jövőbeni napirendje kapcsán egyöntetű támogatást élvezett a védjegyek és az internet témaköre, mivel a korábban megalkotott közös ajánlás óta tíz év telt el, ami különösen az elektronikus kommunikáció területén jelentős időtartam, a fejlődés sebessége és dimenziói pedig indokoltá teszik a kérdés ismételt vizsgálatát. Ezen belül legalább három területet azonosítottak, a védjegyek használata az interneten, a felelősség kérdései, valamint a generikus kifejezések regisztrálása top level doménként. A témakörben a részes államok írásos beadványait 2010. szeptember 15-ig várják. Mindemellett vitát váltott ki a földrajzi árujelzők témájának lehetséges reaktiválása. A többség arra hajlott, hogy a dizájn harmonizálása, valamint a védjegy és az internet kapcsolata terjedelmes téma, ami bőven elegendő a következő ülésre, így a földrajzi árujelzőkre már nem lehetne elegendő időt szentelni. Ehhez képest az Amerikai Egyesült Államok javasolta, hogy az elsőbbségi iratok elektronikus hozzáférését biztosító DAS rendszernek a védjegyekre történő kiterjesztéséről számoljon be a WIPO. A javaslatot elfogadták, és a következő ülésen kellő időt szentelnek majd a projekt állapotának bemutatására.

Nemzetközi konferencia „Technológiatranszfer és sikeres licencszerződések” témakörben a WIPO és a Román Szabadalmi és Védjegyhivatal (OSIM) közös szervezésében, Nagyszeben, május 10–12.

A konferencián hivatalunkat az Iparjogvédelmi Oktatási Osztály iparjogvédelmi oktatási koordinátora képviselte.

A bevezető előadást a román hivatal főigazgató-helyettese – dr. Alexandru Strenc – tartotta, ebből kiderült, hogy az OSIM támogatásával a Bukaresti Műszaki Egyetemen működő technológiatranszfer-iroda jelentősen bővült. Az egyik legfontosabb lépés az egyetem felsővezetésének megnyerése volt, az iparjogvédelem jelentőségének felismerésére irányult, ami jelentős szemléletváltást igényelt.

Az OSIM vállalta négy egyetemi mérnök oktató szellemi tulajdon-védelmi képzését oly módon, hogy három hónapon keresztül részt vettek az OSIM mindennapi életében, a szabadalmi részlegre koncentráva. A négy egyetemi munkatárs kiválasztásánál arra töreked-

tek, hogy a következő területek képviselve legyenek: gépészet, villamosság, vegyészet, informatika.

Az egyetemi technológiatranszfer-iroda megerősítését követően az elmúlt egy évben 10%-kal emelkedett a Bukaresti Műszaki Egyetem bejelentéseinek száma, ami jelentős mértékben a négy iparjogvédelmi képzettséggel rendelkező szakember konstruktív jelenlétének, proaktív hozzáállásának köszönhető, akik élő, folyamatos kapcsolatot tartanak valamennyi egyetemi kutatóval, ügyelve a gyors publikálások elkerülésére, valamint a bejelentések mihamarabbi megtételére. A statisztikai számok mindenképp azt mutatják, hogy hatékonyak, sikeresnek bizonyult e koncepció.

Jelenleg előkészítés alatt van a Bukaresti Agrártudományi Egyetemmel kötendő, hasonló tartalmú keretmegállapodás.

Románia jelentősebb egyetemeiről jelen voltak a technológiatranszfer-irodák képviselői, akik nagy érdeklődést mutattak mind az előadások, mind a *workshop*ok alatt. A konferencián elhangzott előadások átfogó képet adtak a szellemi tulajdon-védelemhez kapcsolódó gyakorlati, üzleti, stratégiai vonatkozásokról, bemutattak működő technológiatranszfer-irodákat.

Az érintett témakörök röviden az alábbiak voltak:

- hogyan mutassuk be a szellemi tulajdon-védelmet a kutatóknak?
- a szabadalmi információ stratégiai hasznosítása;
- a technológiatranszfer alapjai;
- egy technológiatranszfer-iroda szolgáltatásai;
- mi teszi az egyetem és az ipar társulását eredményessé?
- az egyetemokről jövő találmányok értékelése;
- a szellemi tulajdon-védelmi oktatás módszertana;
- szabadalmi tanácsadó hálózat felállítása az egyetemeken.

A szemináriumon megismertek alapján kiemelhető néhány, az itthoni bevezetésnél is megfontolandó alapgondolat:

- egy sikeres technológiatranszfer-iroda beindítása és működése az egyetem felsővezetésétől függ;
- ugyanakkor fontos az oktatók tájékoztatása és meggyőzése is;
- figyelemmel kell lenni arra, hogy ez egy hosszú távú terv, amelyet lassan, lépésről-lépésre, következetes körültekintéssel lehet csak eredményesen véghezvinni;
- fel kell mérni a meglévő itthoni állapotokat, lehetőségeket, meg kell határozni a célokat és a felmerülő igényeket;
- a bemutatott példákat elemezve, a tapasztalatokat a hazai környezet sajátosságaira odafigyelve, helyesen kell alkalmazni.

A B+ csoport II. munkacsoportjának ülése, Washington, május 18.

Az ülésen a Szabadalmi Főosztály vezetője vett részt az MSZH részéről.

Az ülést a kanadai hivatal munkatársa, Barney de Schneider vezette. A napirendi pontok elfogadását követően röviden beszámolt arról, milyen válaszokat kapott az ülést megelőzően a B+ csoport egyes tagállamaitól a PCT szabályaival kapcsolatos fenntartások és inkompatibilitást jelző értesítések helyzetével kapcsolatban. Kifejtette, hogy a kérdésfelvetés hasznosságán túlmenően egyértelműnek tűnik, hogy a tagországok igyekeznek a PCT szabályaitól való eltéréseket a minimálisra csökkenteni hazai jogszabályaik felülvizsgálatával.

A Chapter II szerinti eljárás nyújtotta lehetőségek javítása, a top-up search általános bevezetésének esetleges pozitív hatása

A következő napirendi pontnál a résztvevők azt fejtegették, milyen okai lehetnek annak, hogy a nemzeti szakaszban nem mindig használják a nemzeti hivatalok kellő mértékben a nemzetközi kutatás és vizsgálat eredményeit. A hozzászólások többnyire az általánosságok szintjén mozogtak, vagyis azt hangsúlyozták különböző megközelítésből, hogy ha jó a nemzetközi kutatás és vizsgálat, akkor természetesen felhasználják azt megjelölt hivataloként a nemzeti szakasz során. A hozzászólók a következőket vetették fel:

- egyes ISA-k csak a hazai anyagban végeznek kutatást, ami pluszmunkát jelent a nemzeti hivatal számára;
- egyes esetekben az ISA által végzett kutatás nem terjed ki valamennyi igénypontra, illetve nincs összhangban az igénypontokban igényelt oltalmi körrel, amit a nemzeti szakaszban kell orvosolni;
- a nemzeti és a nemzetközi szakasz igénypontjai eltérnek egymástól, így az ISA munkája csak korlátozottan használható fel;
- az egység kérdésének eltérő értelmezése, a nemzetközi szakaszban alkalmazott esetleges túl szigorú megközelítés gyakran eredményez részleges kutatást, illetve ennek megfelelően többletmunkát a nemzeti hivatalok számára;
- a legjobban azzal demonstrálhatná egy ISA, hogy megfelelőnek tartja a saját kutatását, ha kiegészítő kutatás végzése nélkül használná azt fel a saját nemzeti szakasza során;
- hasznos lehet annak lehetővé tétele, hogy harmadik személyek a közzétételt követően észrevételt nyújthassanak be, de ennek nem szabad feleslegesen meghosszabbítania a nemzetközi szakaszt;
- a nemzeti szakaszba lépés 30 hónapos határidejének meghosszabbítása a jelenlevők szerint túl nagy ár lenne a *Chapter II* vonzerejének megnövelésére, és egyébként is a korábbi törekvéseknek is ellentmondana („*buying time*” jelleg eltörlése);
- a „*top-up search*”-nek a *Chapter II*-ban való alkalmazása bizonyos bejelentők számára előnyösnek tűnhet, de kötelező bevezetése további vizsgálatot igényel;

- a nemzetközi kutató és vizsgáló szervként is működő nemzeti hivatalok általában díj-kedvezményt adnak a vizsgálati díjnál, ha a nemzetközi szakaszban általuk vizsgált bejelentés náluk lép nemzeti szakaszba, és ez független attól, hogy pozitív vagy negatív az IPRP.

A párhuzamos munkavégzés volumenének csökkentése

Valamennyi delegáció megegyezett abban, hogy hivataluk elbírálói minden olyan kutatási eredményt igyekeznek felhasználni, amely a Párizsi Uniós Egyezmény alapján releváns lehet az általuk vizsgálandó megoldás szempontjából. Ez az alaphelyzet, ezt finomítják a kölcsönös bizalmon alapuló két- vagy többoldalú megállapodások mint a PPH vagy a Vancouver projekt (UKIPO, IPA, CIPO).

A nemzetközi kutató és vizsgáló szervek együttműködésén alapuló kutatás-vizsgálat

Robert Cramer (EPO, Director International and Legal PCT Affairs) rövid előadás keretében ismertette azt, az EPO által kezdeményezett, kis terjedelmű kísérleti projektet, amelynek célja az együttműködésen alapuló kutatás és vizsgálat koncepciója megvalósíthatóságának a tesztelése. A kezdeményezést mind a trilaterális hivatalok, mind pedig az IP5 (a világ öt legnagyobb szabadalmi hivatala) megtárgyalta, a KIPO (*Korean Intellectual Property Office*), az USPTO és az Európai Szabadalmi Hivatal megállapodott egy miniprojekt elindításában. Kiértékelhető eredményeket 2010. III. negyedévére várnak. Ezt lehetne a MIA keretein belül tovább elemezni. Az elbírálók közötti konzultáció eszköze telefon, e-mail vagy videokonferencia lehet, a konzultáció kezdetétől számított egy hónapon belül a jelentésnek el kell készülnie. A projekt méretét a következő számok jellemzik:

- 12 PCT-bejelentés hivatalonként;
- minden egyes hivatalnál két-két elbíráló a három nagy műszaki területről (mechanika, kémia, elektromosság/fizika);
- elbírálónként két-két bejelentés.

AZ EURÓPAI SZABADALMI EGYZEMÉNYBŐL (ESZE) FAKADÓ TAGÁLLAMI JOGOK GYAKORLÁSA ÉS KÖTELEZETTSÉGEK TELJESÍTÉSE

Az MSZH 2010 első felében is ellátta a kormányzati képviselőt az Európai Szabadalmi Szervezetben (ESZSZ). Számos alkalommal képviseltük Magyarországot az Igazgatótanács és az Igazgatótanács Elnökségének ülésein. Szakembereink részt vettek a Szabadalmi Jogi Bizottság, az Informatikai Bizottság és a Költségvetési és Pénzügyi Bizottság ülésein.

Az Európai Szabadalmi Szervezet (ESZSZ) Igazgatótanácsának (AC) 121. rendkívüli ülése, München, február 2–3.

Az ülésen a hivatal részéről az elnök, valamint a Jogi és Nemzetközi Főosztály helyettes vezetője vett részt.

Az ülés napirendjének elfogadását követően az AC zárt ülésen folytatta tanácskozását. Az ülésen egyetlen napirendi pont, az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) új elnökének megválasztása szerepelt.

A szavazást megelőzően több delegáció (Finnország, Szlovákia, Törökország, Norvégia, Hollandia, az Egyesült Királyság, Görögország) szót kért, hogy kifejezze aggodalmát annak kapcsán, hogy késik az elnökválasztási eljárás sikeres lezárása; többen hangsúlyozták, hogy komoly következményei lesznek annak, ha ezen az ülésen sem sikerül eredményt elérni; minden hozzászóló kérte a többi delegáció rugalmasságát.

Az elnök és az AC titkársága röviden ismertette az eljárást, a szavazatok számlálását, és kifejezetten felhívta a delegációk figyelmét arra, hogy az igen és nem szavazatok leadása mellett lehetőség van a tartózkodásra is, amelynek az alkalmazásával – véleményük kifejezésével egyidejűleg – a delegációk hozzájárulhatnak a sikeres döntéshez. (Az egyezmény szerint a tartózkodások nem számítanak szavazatnak, vagyis a tartózkodások csökkentik a leadott szavazatok számát, így ezzel csökken a sikeres választáshoz szükséges igen szavazatok száma is.)

Norvégia arra figyelmeztetett, hogy az ESZH előtt álló feladatok miatt mielőbb meg kell teremteni a stratégiai döntések meghozatalára alkalmas felsővezetést. Norvégia a még versenyben lévő, de kevés szavazattal rendelkező svéd, illetve a blokkoló kisebbséget szerzett svájci jelölttől egyenesen megkérdezte, hogy mi az oka annak, hogy nem vonják vissza a jelöltségüket. Azoktól a delegációktól, akik a blokkoló kisebbséget alkotják pedig azt tudakolta, hogy mi az oka annak, hogy nem hajlandók elfogadni azt a személyt, aki a demokrácia szabályai szerint már jó ideje nyertesnek tekinthető, mivel stabil 70%-os többséget tudhat maga mögött. A finn küldöttség csatlakozott a Norvégia által elmondottakhoz.

A svájci delegáció arra figyelmeztetett, hogy az Európai Szabadalmi Egyezmény nem feles, hanem háromnegyedes szótöbbséget ír elő, és ehhez kell ragaszkodni mindaddig, amíg ezt a rendelkezést egy diplomáciai konferencia felül nem vizsgálja. Jelezte továbbá, hogy a demokrácia értelmében mindenkinek joga van arra, hogy valamely döntéssel szemben az ellenérzését kifejezze. Emellett kifejtette, hogy a kisebb államok legitim érdekeit kívánja képviselni, és nem ért egyet azokkal a hangokkal, amelyek szerint egy nem EU-tagállamból származó elnök nem tudja a közösségi szabadalom ügyét megfelelően képviselni. Végül megjegyezte, hogy az előző, a több mint hat éve lezajlott elnökválasztás során visszalépett Alain Pompidou javára, ezért nem érzi úgy, hogy most is neki kellene visszalépnie.

Írország kijelentette, hogy a demokráciát és annak magasztos elveit éppen azok veszélyeztetik, akik jelenleg visszaélnek szavazati jogukkal, és sokkal felelősségteljesebb döntéshozatalra szólította fel az AC-t.

A svéd delegáció úgy vélte, hogy felelősséggel tartozik a kormánya felé, és ennek értelmében nem lép vissza, hanem végig kitart („be kívánja fejezni, amit elkezdett”). Ugyanakkor felhívta a figyelmet arra, hogy nagy az AC felelőssége, és az eredménytelenség igen erős negatív jelzést küldene a külvilágnak.

Izland kifejtette, hogy nyilvánvalóan minden delegációnak voltak az eljárás kezdetén preferenciái, de az is tény, hogy csak egyetlen személyt lehet megválasztani; emlékeztetett arra, hogy jelenleg az egyik jelölt rendelkezik 25 stabil igen szavazattal, és kétséges, hogy lehetne-e találni olyan jelöltet, aki meg tudja ismételni ezt az eredményt.

Az elnök megválasztására irányuló szavazási eljárások sorra eredménytelenül zárultak, és az ötödik eljárás sem hozott eredményt. Mivel a blokkoló kisebbséget nem lehetett meggyőzni, ezért az elnök egy *tour de table* után azt javasolta, hogy az AC függessze fel eljárását, és folytassa egy rendkívüli ülésen, még a márciusi rendes ülést megelőzően. Az elnök ennek értelmében jelezte a delegációknak, hogy a rendkívüli ülést 2010. március 1-jére, 9.30-ra fogja összehívni.

Az Európai Szabadalmi Szervezet (ESZSZ) Szabadalmi Jogi Bizottságának 38. ülése, München, február 23–24.

A Magyar Szabadalmi Hivatal az ülésen a Szabadalmi Főosztály vezetője képviselte. Az ülést az MSZH jogi elnökhelyettese, a bizottság elnöke vezette.

Raising the Bar

A „*Raising the Bar*” projekt keretében az ESZH javaslata explicit lehetőséget adna a vizsgáló osztályok számára, hogy módosítást vagy hibajavítást kezdeményezzenek a megadásra szánt szövegváltozatot illetően. Ha a bejelentő a megadott időn belül jelzi, hogy további egyeztetésre van szüksége, fordítási, illetve díjfizetési kötelezettsége eltolódik. Ha a bejelentő javaslata a vizsgáló osztály számára elfogadható, ezt jelzi, és két hónapos határidőt ad a formalításokra. Ellenkező esetben folytatódik az eljárás a 94. cikk szerint.

Az új 71(3) szabály kifejezett biztatást jelentene az elbírálók számára, hogy azokban az esetekben, amikor a bejelentő várhatóan elfogadja a javasolt változtatásokat, tegyék meg javaslatukat az eljárásnak ebben a végső szakaszában.

A javaslat szerint az igénypontok száma szerint (a 16. igényponttól) megfizetett díj visszatérítésére nincs lehetőség a 71(3) szabály szerinti felhívás kibocsátását követően még akkor sem, ha később a bejelentést elutasították, visszavonták vagy azt visszavontnak kellett tekinteni.

További eleme a javaslatnak, hogy a bejelentőnek nemcsak a megadás alapjául szolgáló szövegváltozatot kell jóváhagynia, hanem a bibliográfiai adatokat is. Ez elősegítené, hogy a bejelentők tudatosan ellenőrizzék azokat még a megadásról szóló határozat kibocsátását megelőzően.

Az elnök a javaslat bekezdésenként történő vitáját indítványozta, de a delegációk esetenként általános fejtegetésekbe is bocsátkoztak.

Az elnök összefoglalójában rögzítette, hogy a delegációk hozzászólásuk első felében alapvetően támogatták a javaslatot, ez azonban nem igazán volt összhangban hozzászólásuk további részével, így nem egyértelmű a bizottság állásfoglalása. A bizottság az ESZSZ szándékával egyetértett ugyan, de szükségesnek látszik, hogy az ESZSZ a javaslat módosított változatát a következő ülésre ismételten benyújtsa.

Az eljárások hatékonysága

A stratégiai megújulás folyamatából fakadóan az ESZH vitát kezdeményezett az Igazgatótanács 117. ülésén (2009. március) a fenntartható finanszírozásról és a díjreformról. Több dokumentum is készült azóta az eljárások hatékonyságnövelésének a témakörében, a kérdést az Igazgatótanács a 118. ülésén is tárgyalta (2009. június). Az ESZH szoros összefüggést mutatott ki a minőség és az eljárások hatékonyságának növelése között, amennyiben mindkettő a költségek csökkenését eredményezi. A bizottság elé információs cézzal beterjesztett dokumentum a hatékonyság és a minőség javítását célzó fő intézkedéseket foglalja magába. Az összeállítás tartalmazza mind a már megtett, mind pedig a folyamatban lévő erőfeszítéseket.

Érdemi szabadalmi jogi harmonizáció

2009 júliusában az „Industry Trilateral” levélben szorgalmazta a trilaterális hivatalok vezetőinél, a WIPO főigazgatójánál és a B+ csoport elnökénél az érdemi szabadalmi jogi harmonizációt célzó tárgyalások folytatását mind a WIPO, mind pedig a B+ csoport WGI keretén belül.

2009 szeptemberében a B+ csoport plenáris ülésén döntés született a harmonizációt célzó tárgyalások folytatásáról, különös tekintettel a „Reduced package”-re. Az USPTO új igazgatója kinyilvánította érdekltségét a nemzetközi harmonizáció terén.

A WIPO által 2010. január 25–29. között megrendezett ülés napirendjén a „Reduced package” egyetlen eleme sem szerepelt, érdemi kérdésnek egyedül az „Exclusion from Patentable Subject-Matter and Exceptions and Limitations to the Right” volt tekinthető.

A „Reduced package” elemei harmonizációjának a szükségességét alátámasztó cél továbbra is a közös kutatási és vizsgálati szabványok elfogadása, illetve a hatékony munkamegosztás megvalósítása lenne.

Az elnök összefoglalta az elhangzottakat. A bizottságban konszenzus alakult ki arra vonatkozóan, hogy szükség van a harmonizációs tárgyalások folytatására mind az ipar, mind

pedig az iparjogvédelmi hivatalok szempontjából. A harmonizáció elősegítheti a munkamegosztást, de ugyanakkor a delegációk nem tekintik azt önmagában való célnak, nem érdekeltek a harmonizáció bármi áron való elérésében. Megegyeznek a vélemények abban is, hogy Európa már nagy engedményeket tett, egyik delegáció sem tett javaslatot további engedményekre. Az Atlanti-óceán másik partjáról várnak a tagállamok most nagyobb flexibilitást. Az *Industry Trilateral* az európai pozíciót támogatja. Ebben a bizottságban is folytatni kell a munkát, hosszú távon ez is elősegíti a közös európai pozíció erősödését.

Egyéb ügyek

Az ESZH tájékoztatta a bizottságot annak, a tagállamok körében végzett felmérésnek az eredményéről, amely arra vonatkozott, hogy a tagállamok jogszabályai hogyan gondoskodnak annak a fenntartási díjának a megfizetési lehetőségéről, amely díj visszamenőlegesen válik esedékessé egy sikeres, 112a. cikk szerinti „*petition for review*” alapján. Elismeréssel nyugtázva a vonatkozó magyar szabályozást elhangzott, hogy 17 válasz érkezett, a válaszadók közül kilenc tagállam jogalkotása eddig egyáltalán nem foglalkozott a kérdéssel. Annak ellenére, hogy eddig csak egy eredményes petíció volt, és a későbbiekben sem várható évi ötnél több, ezt minden ország szabályozásában rendezni kell. Ez a kérdéskör is részét képezi a National Law Relating to the EPC kiadványnak, amelynek frissítési javaslatát jóváhagyásra megküldik a tagállamoknak.

Az Európai Szabadalmi Szervezet (ESZSZ) Igazgatótanácsának (AC) 122., rendkívüli ülése, München, március 1.

Az MSZH képviselőjében az elnök és a jogi elnökhelyettes vett részt az ülésen.

Az ülés napirendjén egyetlen érdemi kérdés szerepelt, nevezetesen az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) elnökének megválasztása, amihez az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) alapján az ülésen részt vevő és szavazó szerződő államok szavazatainak legalább háromnegyedes többsége szükséges. A napirend elfogadását követően az ülés levezető elnöke szólt néhány bevezető szót, Susanne Ås Sivborg (Svédország) pedig külön nyilatkozatban erősítette meg: fenntartja jelöltségét.

A levezető elnök javaslatára az ún. indikatív fordulók kihagyásával az IT azonnal kieséses rendszerben kezdte meg a szavazást.

Több szavazási fordulóra volt szükség, végül eredmény született, az IT 27 szavazattal 9 ellenében megválasztotta Benoît Battistellit az ESZH következő elnökének. Az ülés levezető elnöke – az IT elnökhelyetteseként – mandátumot kért (és kapott) a jövő elnök szerződéséről való tárgyalásra, illetve, hogy a leköszönő elnökkel egyeztessen a távozásával kapcsolatos átmeneti kérdésekről.

Az ESZH újonnan megválasztott elnöke hangsúlyosan köszönetet mondott az IT támogatásáért, és leróta tiszteletét a többi jelölt előtt.

A másik két jelölt természetesen elismerte az eredményt, és konstruktív együttműködési készségéről biztosította a megválasztott elnököt. A svájci jelölt – és ez figyelmet érdemelt – külön méltatta a dán és a francia jelölt által (az előbbi visszalépése alkalmával) a választási eljárás korábbi szakaszában összeállított közös nyilatkozat tartalmi elemeit. Jelezte, hogy ezeket politikai iránymutatásként kész figyelembe venni és követni. Ez magyar szempontból azért is öröndetes, mivel az említett közös nyilatkozat kimunkálásában aktívan részt vettünk, és az nagyban tükrözi az elvárásainkat.

Az ESZH vezetése részéről bejelentették: Wim van der Eijk jogi elnökhelyettes kapott megbízást az elnöki poszt átadás-átvételével kapcsolatos átmeneti ügyek intézésére.

Az ülés azzal zárult, hogy a küldöttségek hozzászólások hosszú sorában gratuláltak az ESZH újonnan megválasztott elnökének, és sok sikert kívántak neki.

Az Európai Szabadalmi Szervezet (ESZSZ) Igazgatótanácsának (AC) 123. ülése, München, március 16–17.

A Magyar Szabadalmi Hivatal képviselőjében az elnök, a jogi elnökhelyettes és a Jogi és Nemzetközi Főosztály helyettes vezetője vett részt az ülésen.

Nemzetközi ügyek

Az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) jogi elnökhelyettese kiemelte azt a munkát, amelynek eredményeképpen az USA szabadalmi iratai hozzáférhetővé válnak a kínai elbírálók számára az EPOQUE szolgáltatáson keresztül. A hozzászóló delegációk egyöntetűen üdvözltek az ESZH e téren kifejtett erőfeszítéseit.

Az ESZH jelezte, hogy a TOSC (*Technical and Operational Support Committee*) következő ülésére részletesebb beszámolót készítenek, egyben felhívta a figyelmet az IP5 weboldalra, ahol minden dokumentum elérhető; egyetértett Németországnak a pozitív tapasztalatok felhasználásáról szóló felvetésével.

Az AC a tájékoztatást tudomásul vette.

Projektjelentés a „Szabadalmak és éghajlatváltozás” témakörében

Az ESZH jelezte, hogy támogatják a WIPO és az OECD e téren folytatott munkáját, és javaslatot dolgoztak ki egy új, a klímaváltozás hatásait enyhíteni képes bejelentések beazonosítására alkalmas osztályozási jelzet kialakítására. Hollandia, Dánia és Finnország kétségeinek adott hangot, hogy egy technikai terület eltérő kezelésére vonatkozó szabályok kialakítása mennyire helyénvaló. Az Egyesült Királyság a zöld technológia területére tartozó bejelentések gyorsabb elbírálása mellett emelt szót.

Az ESZH kijelentette, hogy nincs szó speciális eljárási szabályok kialakításáról; Finnország kérdésére válaszolva pedig megerősítette, hogy az ESZH nem kutatja a klímaváltozás okait, és nem kíván különbséget tenni aszerint, hogy milyen okból bekövetkező klímavál-

tozás (természetes vagy emberi tevékenységnek betudható) káros hatásainak csökkentésére alkalmas technológiáról van szó, a lényeg ugyanis a káros hatások csökkentésére való alkalmasság.

Az európai szabadalmi rendszer díjreformja és fenntartható finanszírozása

Az ESZH elnöke szerint a díjak kapcsán azért van jelentősége a javaslatoknak, mert a jelenlegi díjstruktúra már középtávon sem tartható.

A dokumentumokkal kapcsolatosan a delegációk a következő véleményüknek adtak hangot. Számos delegáció egyetértett az ESZH által készített dokumentumokban foglaltakkal (Írország, az Egyesült Királyság, Hollandia, Svédország). Norvégia a nemzeti fenntartási díjak kapcsán használt mérőszámot nem tartotta alkalmasnak a differenciálásra. Több delegáció is kiemelte, hogy a kkv-k támogatása alapvetően a nemzeti rendszerek feladata (Svédország, Hollandia, Norvégia, Svájc, az Egyesült Királyság, Finnország), Svájc szerint kizárólag, az Egyesült Királyság szerint az ESZH mellett, Belgium szerint a nemzeti szint mellett az EU-támogatás is előnyös. Norvégia kifejtette, hogy a kkv-k támogatásának nem a díjkezdvezmények bevezetése a jó útja; az ilyen lépések hatékonysága kevésbé bizonyítható. Egyes delegációk kiemelték, hogy az ESZH bevételeinek ingadozását kellene csökkenteni (Németország, Spanyolország, Olaszország). Ausztria kiállt amellett, hogy a fenntartási díjak meghatározása továbbra is teljességgel nemzeti hatáskörben maradjon; mindenesetre az ESZH költségeinek megfelelő fedezése érdekében nem zárkozott el az ESZH eljárási díjainak a megemlése és a fenntartási díjak felosztási kulcsának a megváltoztatása elől.

A *BusinessEurope* kritikus hangvételű hozzászólásában kijelentette, hogy nem tudják támogatni a bejelentés korai szakaszában nagy anyagi terhet jelentő díjstruktúrát. A kevésbé tapasztalt bejelentőket pedig szerintük egyértelműen a nemzeti hivataloknak kell támogatniuk és nem az ESZH-nak.

Az EPI üdvözölte azt, hogy a delegációk többsége nem kívánja díjkezdvezményekkel támogatni a tapasztalatlan bejelentőket.

Az Európai Szabadalmi Szervezet (ESZSZ) Igazgatótanácsa (IT) Elnökségének (Board) 41. ülése, München, június 7.

Az ülésen az MSZH képviselőjében a jogi elnökhelyettes vett részt.

Az IT elnökhelyettese közölte, hogy még nem döntötte el: indul-e az IT elnöki posztjéért az IT júniusi ülésén esedékes választáson. Az IT titkárságának vezetője ismertette az arra az esetre irányadó szabályozást, ha az IT elnökhelyettese mégis az indulás mellett foglalna állást. Ebben az esetben az IT leghosszabban szolgáló tagja lép be, hogy az interim elnök megválasztását levezényelje. Ez a tag *Roland Grossebacher*, aki akár interim elnökként is eljárhatna.

A *Board* osztrák tagjával együtt az MSZH képviselője előterjesztette a prágai V4+3-találkozón kidolgozott javaslatot, hogy az IT elnöki posztjára a jelöléseket az ülést megelőzően közöljék, és hogy a bizottságok alelnökeit is az IT válassza meg, és ne az érintett bizottság maga. Az utóbbi elgondolás erős általános támogatást kapott; az első viszont vitát váltott ki. Az IT tiszteletbeli elnöke pl. azt javasolta: az IT valamennyi tagját tekintsék eleve jelöltnek, és a választást erről a bázisról kezdjék meg.

A *Board* arra jutott, hogy az IT-t a V4+3 kezdeményezéséről az IT elnökhelyettese tájékoztassa tevékenységi jelentése (B28/4/10) részeként, de az IT elnökét a júniusi ülésen még az eddigi gyakorlat szerint jelöljék és válasszák meg. A *Költségvetési és Pénzügyi Bizottság* (BFC) elnökhelyettesének megválasztását viszont a BFC elnökének javaslatára el fogják halasztani.

A SOPRANO projekt ügyében a *Board* egyeztetett az Informatikai és Kooperációs Ügyekért Felelős Bizottság (*Technical and Operational Support Committee*) és a BFC közötti munkamegosztásról. A BFC elnöke szerint a fő cél a SOPRANO „megnyugtató lezárása”. A *Board* izlandi tagja kifogásolta a vonatkozó dokumentum egyes megfogalmazásainak hozzávetőlegességét, körvonalazatlanságát. Aggályát fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a 10 milliós technikai együttműködési keretből 7 milliót a SOPRANO lezárására költenének el. Az ESZH képviselője előadta, hogy ennél csak kisebb lehet a végső, tényleges összeg, azaz a dokumentum az ESZH pénzügyi hozzájárulásának felső határát jelöli meg.

A *Board* megtárgyalta a díjreformról készített stratégiai előterjesztések IT-beli kezelését is. Az izlandi tag szerint a vita lendületét veszítette, és a júniusi ülésen nem lesz alkalom részletes megtárgyalásra. Az ESZH elnöke szerint viszont ez nem járhat a témának a napirendről való levételével. A *Board* végül erre jutott: a téma maradjon a júniusi ülés napirendjén, noha élénk és részletes eszmecsere se nem várható, se nem tanácsolható. Ehhez hozzájárulhat, ha a BFC elnöke e tárgyban részletes és orientáló jelentést tesz az IT ülésén.

Az ESZH elnökségének átadás-átvételi ceremóniája – az érintettek kérésére – a lehető legszerényebb körülmények között fog lezajlani.

Az Európai Szabadalmi Szervezet (ESZSZ) Informatikai és Kooperációs Ügyekért Felelős Bizottságának (TOSC) 71. ülése, München, június 7.

Az ülésen az MSZH részéről a szakmai főtanácsadó, valamint a Vegyipari és Biotechnológiai Osztály vezetője vett részt.

Az ülésen a következő kérdések kerültek megvitatásra.

EPN e-governance : a Felügyeleti Testület összetétele

A bizottság elfogadta a testület felállítását és összetételét, amelybe tagnak jelentkeztek a spanyolok, a finnek, az angolok, a svédek, a szlovákok, az osztrákok, a görögök, a franciák, a lengyelek.

Jelentés a tagországok közötti együttműködésről

2009-ben 18 tagország a nemzeti akciótervében (NAP) foglaltak alapján vett részt az együttműködésben.

Két pilot projekt kezdődött el 2008-ban, majd nagy sikerrel folytatódott 2009-ben: az IP Pre-diagnosis (IPP) és a Technology Transfer (TTO). Számos tagországban rendeztek tudatosságnövelő konferenciákat, szerveztek egyetemi kurzusokat és készítettek az iparjogvédelemmel kapcsolatos útmutatókat. Az ESZSZ 2009-ben 332 ezer eurót fordított ezen tevékenységek támogatására.

Az IPP projekt célja, hogy a nemzeti hivatalokban lévő szakértelmet latba vetve tájékoztassák az innovatív kkv-kat arról, hogyan tudják az iparjogvédelmet üzleti sikereik növelése érdekében hasznosítani. A francia hivatal által kidolgozott modellt 13 tagország – köztük Magyarország – ültette át a gyakorlatba. A Patent Academy keretében szerveztek a téma iránt érdeklődő tagországok szakembereinek továbbképző tanfolyamot. Az ESZSZ 2009-ben 54 ezer eurót fordított az IPP támogatására.

A technológiatranszferre vontakozó pilot projekt célcsoportja az egyetemi szféra.

A pilot projektben résztvevő hat tagország – köztük Magyarország – vállalta, hogy vagy a technológiatranszfer szervezetét dolgozza ki, vagy egy irodát létesít erre a célra. Az érdekelt felek háromoldalú megállapodást kötnek, amelyet a nemzeti hivatal, az egyetem és az ESZSZ ír alá. A fő cél a kutatótevékenység során létrejövő szellemi termékek védelme.

Az európai gépi fordítási programba újabb nyelvek – olasz, francia, svéd és portugál – kapcsolódnak be.

Az ESZSZ és a tagországok közötti együttműködés pénzügyi vonatkozásai

A világgazdasági válság miatt újra kell tervezni az ESZSZ-tagországok együttműködési rendszerét. A tagországoknak új nemzeti fejlesztési tervet kellett készíteniük 2010. július 1-jéig.

Az ESZSZ csak az alaptevékenység körébe tartozó projekteket támogatja, és azokat is csak a kezdeti szakaszban, működési költséghez egyáltalán nem járul hozzá.

Alapelvek:

- a) továbbra is törekedni kell külső támogatási források (EU, BPHH) bevonására;
- b) olyan, az ESZSZ által kezdeményezett, speciális, költségmegosztás nélküli programok indítása, amelyek finanszírozása az együttműködésre szánt költségvetésből megoldható;
- c) átmenetileg felfüggesztik az ESZSZ személyzetének igénybevételehez és képzéséhez kapcsolódó központi költségek kiszámlázását (kivéve az egyéni igények szerinti képzéseket, amelyeket továbbra is teljes egészében ki kell számlázni).

A b) és c) pontban leírt feltételek csak 2011 végéig maradnak érvényben, 2012-től újra a régi rend szerint történik az elszámolás.

Jelentős változás a korábbiakhoz képest, hogy az ESZSZ teljes egészében magára vállalja bizonyos – a tagországok által megjelölt – programok költségeit.

Az ESZSZ szorgalmazza a többnyelvű szabadalmi korpusz összegyűjtését, digitalizálását és egy közös repozitóriumban való tárolását az európai nyelvtechnológiai szolgáltatások kifejlesztése érdekében.

EPN szabadalmilajstrom-hálózat

Az európai szabadalmi rendszer átláthatóságának növelése érdekében a jelenleg elszigetelt nemzeti szabadalmi nyilvántartásokat az ESZSZ szabadalmi regiszterével együtt egységes platformon keresztül kell elérhetővé tenni.

Egy összehasonlító elemzés készül, amelynek célja a szabadalmi jogok és a velük kapcsolatos szolgáltatások vizsgálata a nemzeti innovációs folyamatokban.

A kommunikáció hatékonyabbá tétele érdekében szabványos videokonferencia-rendszert kell kiépíteni az ESZSZ és a tagországok között. Először fel kell térképezni, milyen eszközök állnak rendelkezésre az egyes hivatalokban, majd fel kell mérni az igényeket, és ki kell dolgozni az üzleti modellt. A videokonferencia-rendszer kiépítésének számos előnye közül a dokumentum kiemeli a papírmásolatok mennyiségének radikális csökkenését, az utazási költségek és idő megtakarítását azáltal, hogy lehetővé teszi az EPN-partnerek közötti hatékony kommunikációt, a szabadalmi bejelentők Oral Proceedingsbe való bekapcsolódását és a Virtual Classroom munkájában való távoli részvételt.

Az ESZSZ 2010/11-ben 1,5 millió eurót szán a tagországok együttműködési programjainak finanszírozására. Az európai hivatal teljes egészében magára vállalja az EPTOS központi fejlesztésének, az EPN honlapjának, az IP Score programnak, valamint a NAP útmutató kidolgozásának a költségeit. Mindezek mellett továbbra is ingyenesen férhető hozzá a tagországok számára a publikációs szerver, az esp@cenet és a Register Plus.

A SOPRANO modul független szakértői vizsgálata

Elkészült a Capgemini Consulting által írt tanulmány, amely a pilot projektben részt vevő ESZSZ-ben és három nemzeti hivatalban (Hollandia, Lengyelország, Franciaország) vizsgálta a SOPRANO-alkalmazást, és egyúttal a pilot projekt lezárását is jelentette.

A tanulmányban megvizsgálták a jelenlegi működést, kitértek arra, hogyan lehetne stabilizálni a rendszert, hogy a felhasználók ne legyenek kitéve a gyakori leállásnak, javaslatot tettek az optimalizált működésre, valamint a SOPRANO funkcionalitásának növelésére vonatkozóan, illetve megfogalmazták az „újgenerációs SOPRANO” iránti igényeket.

Az ESZSZ részéről elhangzott, hogy a fejlesztést tenderezetik, a honlapon nyilvánosságra hozzák a problémákat, hiányosságokat. A költségbecsléseket a hasonló projektekben tapasztalt alapján kapták, ez az összeg a rendszer javításával kapcsolatos költségeket jelenti.

A bizottság azzal a kitételrel támogatta a dokumentumot, hogy a Tanács az összes elhangzott kritikát vegye figyelembe.

Az Európai Szabadalmi Szervezet (ESZSZ) Költségvetési és Pénzügyi Bizottságának (BFC) 98. ülése, München, június 8–10.

Az MSZH-t az ülésen az Iparjogvédelmi Ügyviteli Főosztály vezetője és a Gazdálkodási Főosztály vezetője képviselte.

Előrehaladási jelentés a tagállamokkal folytatott együttműködésről, valamint az ESZH és a tagállamok közötti együttműködési politika pénzügyi vonatkozásai

Az előterjesztés során a jelenlévők érintőleges tájékoztatást kaptak a szabadalmi rendszert támogató IP Pre-diagnosis, technológiatranszfer és egyéb tudatosságnövelő és oktatási jellegű programokról; a hivatalok közötti harmonizációs tevékenységekről – amelyeknek része az Európai Gépi Fordítási Program is; egyes intézményi funkciók erősítéséről; az EPTOS/OSSE programról; a tagállamoknál tartott workshopokról és a tagállami kooperáció egyes új területeiről.

A pénzügyi aspektus kapcsán elhangzott, hogy az ESZH a maga eszközeivel igyekszik tompítani a kibontakozott gazdasági válság hatásait, ezért három intézkedési irányt határoztak meg az együttműködés anyagi terheit illetően:

- igyekeznek finanszírozási lehetőségeket felkutatni, és harmadik felet bevonni az anyagi terhek megosztásába;
- az ESZH által választott együttműködési területeken felfüggesztik a költségmegosztást, azaz a finanszírozás teljesen az ESZH-ra hárul;
- felfüggesztik az ESZH szakembergárdájának munkájára és képzésére vonatkozó központi költségek kiszámlázását. Ez utóbbi alól csak a testre szabott tréningképzések képeznek kivételt (melyeknek a számláját továbbra is teljes összegben megkapja az igénybevevő).

SOPRANO projekt független tanulmány – pénzügyi vonatkozások

A tárgyalási nap egyik legtöbb hozzászólást indukáló pontja a SOPRANO-ról, illetve annak pénzügyi aspektusairól szóló előterjesztés és beszámoló volt. Ezek értelmében a 2009-es SOPRANO-változat hibáira megfelelő megoldást nyújtana a SOPRANO 2a „Optimised” változata, amelynek elkészítését az ESZH mellett a témafelelős nemzetek (francia, holland, lengyel) résztvevői felügyelnék továbbra is. Az „optimalizáció” kiadásait az ESZH fedezné legfeljebb 3 millió euró nagyságrendben, míg a minőségbiztosítás költsége maximum 600 ezer euró, a független szakértő bevonása legfeljebb 500 ezer euró lenne – szintén az ESZH terhére. Az elkészítés határideje 2013 végéig tolná ki, és a teljesítés elismerése a projektben részt vevő három állam, valamint az ESZH képviselőinek elfogadó nyilatkozatával valószínűleg megvalósulna.

A BFC elnöke a vitát összegezve leszögezte, hogy a legtöbben a sikeresség garanciáit szeretnék viszontlátni, és hogy ez a projekt bizony nem minősíthető „díjnyertesnek”, majd a tagállamok véleményformáló szavazatát kérte.

Ennek eredményeként a bizottság a javaslatot 25 igen, 7 tartózkodás és 1 nem szavazat mellett támogató ajánlással látta el. Nemleges álláspontját egyedül a magyar delegáció vállalta fel.

Egységes Szabadalmi Eljárás (SPP – Single Patent Process) – helyzetjelentés

A delegációk megvitaták az SPP program bekerülési költségének (240M euró 2011–2016-ig) részletes pénzügyi megoszlását is. Az SPP az ESZH egyik legnagyobb projektje, amelynek egyik fő eleme az elektronikus dossziék bevezetése. A teljesen elektronikus dossziék bevezetésével kapcsolatosan fölmerülnek a nemzeti hivatalokkal való kapcsolattartás és a megfelelő *interfészek* kérdései. Magán az ESZH-n belül is 2016-tól jelentős változás várható a szabadalmi adminisztráció területén.

A belső ellenőri testület jelentése a 2009-es számviteli évről. Indokok és magyarázatok a hivatal elnöke részéről

A belső ellenőri testület elnöke szóban ismertette a 188 oldalas dokumentum lényegét. Ezt követően tájékoztató hangzott el a 2009/4. negyedéves pénzügyi helyzetről, amely szerint ebben az időszakban pozitív eredmény mutatkozik, és a pénzügyi eredmény is enyhe pozitívumot mutat, részben annak köszönhetően, hogy a tervhez képest 47 millió euró többletbevétel érkezett. A jelenlévők informatív jelentést kaptak a 2007-ben elhatározott Pénzügyi Eszközök Stratégia végrehajtásáról, amely szerint a stratégia sarokpontjai – úgy mint az IFRS bevezetése, a pozitív eredmény, a kötelezettségek fedezeti alapjának létrehozása, módosító intézkedések az adókiegyenlítés érdekében, a negatív tőkeelemek progresszív csökkentése és elkülönített alap létrehozása az adórendezés céljára – megvalósultak. A jelenlévők a kapott információkat tudomásul vették.

A hivatal pénzügyi értékelése, áttérés a központi munkavállalói érdekképviselő javaslata alapján az IFRS-ről az IPSAS rendszerre

Az előterjesztés lényegében az ESZH vagyonának számviteli értékelése és az IFRS közötti kompatibilitási problémákat taglalta, mivel az IFRS öt minősítő alkalmazhatósági kritériuma közül csak háromnak felel meg az ESZH. A témában folytatott vizsgálat eredménye és a PWC könyvvizsgáló cég állásfoglalása szerint nem érdemes az IPSAS (államháztartási) számviteli rendszerre áttérni, mivel a jövőben beérkező fenntartási díjakat, illetve azok jelenértékét mindkét rendszer alatt ugyanúgy kell könyvelni és megjeleníteni. Ugyanakkor az ESZH felfogható kormányzati üzleti vállalatnak is, és így számviteli jelentések készítéséhez az IFRS alkalmazható.

Alapvetések az üzleti tervhez, a 2011-es költségvetéshez és a 2012–15-ös időszakra vonatkozó pénzügyi becslések

Az előterjesztést az ESZH elnökének szóbeli kommentárja egészítette ki elsőként. Ezek szerint a jövő éveket leíró számok tervezésénél az ESZH a bejelentések 2011-es, 214,1 ezres számának lassú emelkedését várja 2015-ben 228,2 ezer db-ra, melyek között a direkt európai és a PCT-s bejelentések is szerepelnek. A bejelentések 75%-a PCT-úton kerül benyújtásra. A kutatási megbízások száma 2011-ben 189 ezer db lesz, amely 2015-re 197,6 ezer db körül alakul.

Az intézmény az „*As promised. More with less*” mottó jegyében kisebb költséggel nagyobb teljesítményre, azaz hatékonyabb működésre lesz képes: kisebb létszámmal és eszközleltéssel – csökkentett költségekkel fognak dolgozni, így a fajlagos mutatók, amelyek eddig is imponálók voltak, tovább javulnak, főleg a 2007–2009. évek összehasonlításában.

2011 stratégiai törekvései között az alábbiak szerepelnek:

- visszafogott létszámfelvétel, ezáltal kevés új képzés és képzési kiadás,
- programok támogatása, folytatása: léccemelés („*raising the bar*”), egyedi szabadalmi folyamat, IP5 és UIP (*utilisation*) egyesített erő,
- növekvő kibocsátás, ügyszám.

A napirend kiegészítéseként elhangzott az is, hogy a 2010-es év teljesítése jó úton halad, „pályán van”.

Az Európai Szabadalmi Hivatal tagállamainak éves találkozója, Málta, június 24–25.

A találkozón az MSZH-t a Szabadalmi Főosztály vezetője képviselte.

Az ülés célja az ESZH és a nemzeti hivatalok közötti együttműködési programok eddigi eredményeinek áttekintése és az együttműködési program továbbfejlesztésére vonatkozó javaslatok megbeszélése volt. Az ESZSZ Igazgatótanácsa egy későbbi ülésén fogja tárgyalni a felterjesztésre alkalmasnak tartott javaslatokat. A 27 nemzeti hivatal részvételével, az ESZH elnöklésével lezajlott kétnapos rendezvény során néhány nemzeti hivatal bemutatta tevékenységei közül az ún. „*best practice*”-nek tartottakat. A következő tagállami prezentációkat hallgathatták meg a résztvevők:

- Izlandi Szabadalmi Hivatal: Az együttműködési tevékenység és az EPN – egy kis ország szemszögéből;
- Lengyel Szabadalmi Hivatal: Jobb minőség: IT-eszközök az IP-jogok támogatására a Lengyel Szabadalmi Hivatalban;
- Osztrák Szabadalmi Hivatal: Az IP-értékelés bevezetése az *IPscore* alkalmazásával;
- Spanyol Szabadalmi és Védjegyhivatal: Az EPTOS bevezetése az OEPM-ben és a Technológiafigyelő Közlöny;
- Szlovák Iparitulajdon-hivatal: A Szlovák Iparitulajdon-hivatal eredményei az IP-elődiagnózis, a PATLIB-központok és az adatcsere terén;

- Magyar Szabadalmi Hivatal: Diplomamunka-verseny projekt;
- Cseh Iparitulajdon-hivatal: Nemzeti IP-fogalomtár (Glossary).

Az előzetesen megküldött munkaanyagok alapján megtárgyalt főbb témák:

- a „zöld technológiák” osztályozása;
- EPC-fogalomtár (Glossary);
- az európai szabadalmakkal összefüggő jogi döntések regisztere;
- szabadalomtudatossági felmérések harmonizálása;
- EPN Co-operation website: új funkciók és linkek a nemzeti hivatalok honlapjaihoz.

Döntés született arról, hogy a fenti témaköröket, mint a jövőbeni együttműködés lehetséges területeit, műhelymunka keretében fogják továbbvizsgálni az EPN tagjai.

Az ESZH általánosságban pozitívan ítélte meg az előterjesztett javaslatok fogadtatását, a résztvevők hozzászólásaiból azonban bizonyos problémákra is fény derült, amelyek leginkább az egyes projektek finanszírozási rendellenességeivel, illetve az ESZH-nak a döntésekben kimutatható túlsúlyának a sérelmezésével álltak összefüggésben.

Az Európai Szabadalmi Szervezet (ESZSZ) Igazgatótanácsának (AC) 124. ülése, München, június 28–30.

Az MSZH-t az elnök, a jogi elnökhelyettes, valamint a Jogi és Nemzetközi Főosztály helyettes vezetője képviselte.

Az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) leköszönő elnöke, Alison Brimelow beszámolója bevezetéseként röviden szólt egyes, a delegációk által később méltatott pozitív tendenciákról (a lemaradások ledolgozása, pozitív IFRS-eredmény, a *single patent process* bevezetése), majd megjegyezte, hogy hároméves elnöksége alatt a szociális partnerség terén érzi azt, hogy nem ért el megfelelő eredményeket.

Az AC támogatta a viseigrádi országok felvetését az ESZSZ választott tisztségviselőinek megválasztása kapcsán (az AC és a különböző bizottságok elnökei és elnökhelyettesi pozícióira a jelöltek személye előre, megfelelő időben bejelentésre kerüljön; a bizottságok elnökei mellett azok elnökhelyetteseit is az AC válassza meg).

Az AC megvitatta a díjreformmal kapcsolatos elképzeléseket. A napirenden a költségek fedezetével, a szabadalmaztatási eljárás kiszámíthatóságának fokozásával, valamint a díjreformra vonatkozó ütemtervvel kapcsolatos dokumentumok szerepeltek.

Az AC végül rövid ünnepséggel búcsúzott el Alison Brimelow-tól (Egyesült Királyság), és üdvözölte az ESZH 2010. július 1-jétől hivatalba lépő új elnökét, Benoît Battistellit (Franciaország).

Az Európai Szabadalmi Akadémia (EPA) szervezésében 2010 első felében megvalósult külföldi szemináriumok és továbbképzések

Költségtérítéssel támogatott továbbképzések:

- EPA-szeminárium az *EpoqueNet* kutatás témakörében, Hága, február 8–12.,
- EPA-szeminárium a „Szabadalmi bejelentések vizsgálata a kutatás során” témában, München, március 10–11.,
- EPA-szeminárium „Kutatási stratégiák az új technikák területén: nanotechnológia” címmel, Hága, március 17–19.,
- EPA-szeminárium „Kutatási stratégiák az új technikák területén: számítógéppel megvalósított találmányok” címmel, München, május 3–5.,
- EPA-szeminárium „Az ESZH belülről” címmel, Hága, május 19–21.,
- EPA-szeminárium „Kutatás nem szabadalmi irodalomban” témakörben, Hága, május 20–21.,
- EPA-szeminárium az *EpoqueNet*-kutatás témájában, Hága, május 31–június 4.,
- EPA-szeminárium „Felszólalási és fellebbezési eljárások az ESZH-nál” címmel, München, június 14–17.

Nem költségtérítéssel támogatott továbbképzés:

- EPA-szeminárium EUROTAB témakörben, Bukarest, május 20–22.,
- Szellemivagyon-diagnózis (*IP pre-diagnosis*) kísérleti projekt, második folyamatkövető műhelytalálkozó, Brüsszel, május 27–28.

Egyéb ESZH-vonatkozású rendezvények

Munkatársaink az alábbi rendezvényeken vettek részt:

- ESZH-műhelytalálkozó az adatcsere témájában, Bécs, január 22.,
- SPC-szeminárium az Orosz Szabadalmi és Védjegyhivatalban az „APPROXIMATION OF EU AND RUSSIAN FEDERATION IPR ASPECTS” program keretében, Moszkva, március 23–24.,
- PATLIB-konferencia, Drezda, május 31–június 2.,
- PCHSA és Working Group 1 ülés, München, június 8.

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA SZELLEMI TULAJDONÉRT FELELŐS MUNKACSOPORTJAINAK MUNKÁJÁBAN, ILLETVE EGYÉB UNIÓS RENDEZVÉNYEKEN VALÓ RÉSZVÉTEL

Munkatársaink az év első felében is gyakori résztvevői voltak a Brüsszelben, illetve egyéb helyszíneken tartott munkacsoporti és szakértői üléseknek, konferenciáknak. Téma szerinti és időrendi csoportosításban az ülések a következők voltak:

- EU tanácsi munkacsoportülések a szerzői jog témakörében: január 13., február 8., március 5.;
- EU tanácsi munkacsoportülések szabadalmi témában: február 17–18., március 25.;
- EU tanácsi munkacsoportülések a jogérvényesítés témakörében: január 21., február 5.;
- EU tanácsi munkacsoportülések a védjegy témakörében: április 15.;
- „Az Elnökség Barátai” munkacsoportülés: január 12.;
- TRIPS-szakértői ülés: február 15.;
- ECTA kerekasztal-megbeszélés: március 23.;
- szerzői jogi szakértői ülés (Madrid): március 24.;
- konferencia az uniós szabályozásról és az európai szabadalmi bírászkodásról, Szkopje, április 14–16.;
- Európai Szabadalmi Fórum és az Európai Feltalálói Díj átadási ünnepe, Madrid, április 28–29.;
- jogérvényesítési konferencia, Madrid, június 10–11.;
- az Európai Védjegy Egyesület (ECTA) konferenciája, Barcelona, június 16–19.;
- ACTA-tárgyalások 9. tárgyalási fordulója, Luzern, június 28–július 1.

AZ EURÓPAI UNIÓ ÁLTAL FINANSZÍROZOTT IPEUROPAWARE PROJEKTHEZ KAPCSOLÓDÓ RENDEZVÉNYEK

IPeuropAware konzorciumi megbeszélés, Manchester, január 27–29.

Az MSZH-t az ülésen az Iparjogvédelmi Promóciós Osztály helyettes vezetője és az Iparjogvédelmi Oktatási Osztály vezetője képviselte.

2010. január 27. – promóciós rendezvény és workshop

Az angol szabadalmi hivatal részéről David Hopkins nyitotta meg a rendezvényt. Az első munkanapon nemcsak a projektpartnerek vettek részt, hanem az angol kkv-k képviselői is. A promóciós rendezvényen bemutatásra került a WP13 keretén belül összeállított „*Intellectual Property. A business tool for SMEs. A Guide for the Textile and Clothing Industry*”.

A kiadvány (melynek három további változata létezik speciálisan a bútór-, a bőr- és a cipőipar részére) magyar fordítása elkészült, szerkesztése az Alicantei Egyetem bevonásával történt. Ezt követően Magyarországon is bemutatásra és promotálásra került (május 6-án Budapesten az ITD Hungary bevonásával és szeptember 3-án Sopronban az Innolignum kiállításon). A bevezető után Roya Ghafele az angol hivataltól és Agnieszka Turynska az IPeuropAware projekt menedzsere az Alicantei Egyetem részéről bemutatta a kiadványt, és rövid ismertetőt tartott a tartalmáról. Ezt követően Jérémie Fenichel megismertette a jelenlévőkkel a www.innovaccess.eu weboldalt, amelynek fejlesztése szintén az IPeuropAware projekt keretén belül zajlik. A weboldal alakítását befejeződött, következő lépésként minden európai nemzeti oltalomszerzési eljárás rövid ismertetése kerül fel (angol nyelvű információkkal a költségekről és rövid ismertetővel a nemzeti eljárásokról). Kialakításra került direkt frissítési lehetőség a nemzeti hivatalok számára, így garantálható az információk folyamatos aktualizálása.

A *workshop* délutáni részében két brit vállalat szellemi tulajdonnal foglalkozó munkatársa tartott előadást: a Manchester United futballcsapat munkatársa, és a REACT UK vállalat képviselője. Ezt követően Gavin Terry, a *Trading Standard Institute* vezető munkatársa tartott előadást az *Anti-Counterfeiting Group* tevékenységéről. Őt Simon Cheetham, a China Helpdesk munkatársa követte.

2010. január 28. – Projektmeeting

A találkozó második napán az IPeuropAware projekt negyedéves megbeszélésére került sor. A tanácskozáson a projektpartnerek mellett részt vett az Európai Bizottság képviselője is. A szokásos *tour de table* után a *Project Funds Call*-ra benyújtott tervezetek kerültek megbeszélésre. Az MSZH is nyújtott be kérvényt a WP9 keretében készített tanulmány disztribúciójára, amely elfogadásra került.

2010. január 28. – Management Board Meeting

A megbeszélésen csak a projektmunkacsoportok vezetői, a projektvezető és az Európai Unió képviselője vettek részt. Áttekintették az elkövetkezendő kilenc hónap feladatait minden munkacsoportra vonatkozóan. Az EC képviselője ismertette a Bizottság elvárásait.

Stratégiaiilag kiemelten fontos teendők:

- WP11/12 és 2: *pilot actions* – új szolgáltatások átvétele a *toolbox* használatával;
- *Innovaccess website* fenntartása (és információk aktualizálása hosszú távon);
- *Toolbox* fenntartása;
- *IPR Helpdesk*: itt az MSZH segítségét kérik, mert Magyarországon még egyáltalán nem volt promóció/tréning (lehetőség: technológiatranszfer-workshop 2010. árpilis/május);

- WP8: *helpdesk services at National Patent Offices*: összeállításra került egy jogérvényesítési FAQ-t (gyakran ismétlődő kérdések), melyet a hivataloknak le kellene fordítaniuk, össze kellene állítaniuk a válaszokat és weboldalukon keresztül ismertetni kellene.

A kkv-khoz kapcsolódó jogérvényesítésről szóló továbbképzés, London, március 2–4.

A képzésen a hivatal részről az Ügyfélszolgálati Osztály vezetője és az Iparjogvédelmi Osztály jogi ügyintézője vett részt.

Az *IPeuropAware* projekt keretében megrendezésre kerülő háromnapos képzés célja az volt, hogy feltárja a nemzeti szabadalmi hivatalok szerepét a szellemi tulajdon-jogok érvényesítésében, és olyan szolgáltatások létrehozására, elindítására ösztönözze a nemzeti hivatalokat, amelyek segítik a kkv-kat a jogérvényesítésben, illetve a hamisítás elleni fellépésben.

A képzést a Dán Szabadalmi Hivatal koordinálta, a résztvevők az osztrák, a spanyol, az olasz, a máltai és a magyar hivatalból, illetve a német hivattal együttműködő darmstadti Szabadalmi Információs Központból érkeztek, összesen kilencen, a tréning az interaktivitáson, a jó gyakorlatok kicserélésén, a közös problémamegoldáson (workshopok, csoportos prezentációk, szerepjáték) alapult.

A képzés első napján a részt vevő szabadalmi hivatalok képviselői rövid prezentációk útján bemutatták a hivatalukat, a kkv-k részére nyújtott szolgáltatásaikat, valamint a hivataluk szerepét a szellemi tulajdon-jogi jogérvényesítés területén. Az elhangzott előadások alapján megállapítható, hogy a részt vevő tagállamok iparjogvédelmi hivatalai általában nem nyújtanak kifejezetten a jogérvényesítéshez kapcsolódó szolgáltatásokat, szolgáltatásaik az iparjogvédelmi jogok megszerzését támogatják, illetve ehhez kapcsolódó szolgáltatásokat nyújtanak. A jogérvényesítésben közreműködő hatóságok koordinálásában, támogatásában viszont szerepet vállal például a spanyol hivatal. A magyar résztvevők bemutatták az MSZH által nyújtott szolgáltatásokat és az MSZH központi szerepét a Hamisítás Elleni Nemzeti Testület létrehozásában és tevékenységében, amelynek tevékenységét is részletesebben ismertették.

Workshopként csoportokban tudatosságnövelő, felvilágosító kampányokra vonatkozó ötleteket, javaslatokat kellett előterjeszteniük a résztvevőknek, majd a kampány szükségességéről kellett meggyőzniük és annak támogatásához kellett megnyerniük szerepjáték keretében a megnevezett célszemélyeket (pl. rendőrségi vezetőt, szabadalmi hivatal vezetőségét, gyógyszeriparági vezetőt, kkv-kat képviselő érdek-képviselési szervezetet).

A háromnapos képzés lezárásaként a tréning alatt elsajátított ismeretek és tapasztalatok alapján cselekvési tervet kellett készíteni új, a jogérvényesítést támogató szolgáltatásoknak az adott hivatalban történő bevezetésére vonatkozóan.

A tréningen hallottakat összefoglalva úgy tűnik, egyre több ország dolgoz ki lehetőségeket a kkv-k támogatására a jogszerezés területén (ingyenes szabadalmi kutatás, támogatás a bejelentés benyújtásához), de a jogérvényesítéshez kapcsolódóan ilyen szolgáltatások még nem vagy csak korlátozottan állnak rendelkezésre.

A tréningen elhangzottak szerint az EU álláspontja, hogy a jogérvényesítéssel kapcsolatos tájékoztatási és tudatosságnövelő feladatok ellátásában a nemzeti hivataloknak hatékonyan részt kell vállalniuk. Az első lépés ennek megvalósítására a jogérvényesítési szolgáltatások mielőbbi bővítése. Komoly hangsúlyt kapott a tréningen a nemzeti hivataloknak a hamisítás és kalózkodás elleni küzdelemben való aktív részvétele, ezen a területen Magyarország már komoly lépéseket tett, ami a tréningen elismerést kapott.

IPEuropAware projektmegbeszélés, Brüsszel, április 28–29.

A megbeszélésen az MSZH-t az Iparjogvédelmi Oktatási Osztály vezetője képviselte.

A Bizottság összeállított egy vitaindító munkaanyagot az IPEuropAware projekt eredményeiről és az eredmények fenntarthatóságáról. A munkaanyagban kitért a finanszírozás kérdésére is. Álláspontja szerint csak olyan tevékenységek támogathatók a következő esetleges projektben, amit más támogató (EPO, OHIM stb.), illetve a nemzeti hivatalok maguk nem tudnak finanszírozni.

Ezek lehetnek:

- kkv-knak nyújtható új szolgáltatások fejlesztése (addig a fázisig, amíg a nemzeti hivatalok azokat ténylegesen bevezetik, onnantól a Bizottság álláspontja szerint a kkv-knak kellene azokat finanszírozni);
- iparjogvédelemmel (nemzeti eljárások) kapcsolatos információkat közvetítő weboldal (*InnovAccess*);
- a nemzeti hivatalok szolgáltatóközpontjai közötti hálózat (cél: információközvetítés);
- közvetítő szervezetekkel (pl. kereskedelmi és iparkamarák) való együttműködés;
- együttműködés jogérvényesítés témakörben hamisítás elleni küzdelemben részt vevő társszervekkel.

2010. április 29., SCC meeting

Martine Diss (EACI) felajánlotta az EACI segítségét a pénzügyi elszámolásokkal kapcsolatosan, amit a projektpartnerek örömmel vennének. A magyar és a dán hivatal képviselői megjegyezték, hogy bár a hároméves futamidejű projekt a végéhez közeledik, továbbra sem állnak rendelkezésre iránymutatók a pénzügyi elszámoláshoz kapcsolódóan, ami jelentős mulasztás a bizottság részéről. Az EACI bejelentette, hogy 2010 júniusában az alicantei projektmegbeszélésen szervez egy külön *workshopot* az elszámolással kapcsolatosan. A projektpartnerek megjegyzése: mivel a projekt hamarosan véget ér, az elszámolással kapcsolatos instrukcióknak sokkal hamarabb kellett volna érkezniük.

Az EACI átnézte a projekt eredményeit. A következő tevékenységek folytatását javasolják:

- WP2 szolgáltatási *toolbox*;
- WP10 jogérvényesítési tréningek kidolgozása, *e-learning* tananyag fejlesztése;
- WP12 kkv-k számára új szolgáltatások tesztelése (*pilot actions*).

A dán hivatal megerősítette, hogy bizonyos pontoknál nem tartják az eredmények fenntarthatóságát garantálnak. Christina Nordström (svéd hivatal, projektkoordinátor) megkért minden projektpartneret, hogy a dán hivatal által felvázolt módon (táblázat) minden WP-re vonatkozóan foglalja össze, hogy mely tevékenységeket tart folytatandónak/fenntartandónak.

Wawka Perschke (EC) és Raquel Fernandez-Horcajada (EACI) megerősítette, hogy elindult egy javaslat a Bizottságon belül a projekt folytatására, 2011. április/májusi indulással. A projekt költségvetése kisebb lesz, mint a jelenlegi projekté, és a struktúrája is más lesz (nem lesznek párhuzamosan futó munkacsoportok, hanem időszakonként egy-egy területre fókuszálva dolgoznak).

Ezt követően áttekintésre kerültek a jelenleg is zajló tevékenységek.

IPeuropAware projekt, konzorciumi megbeszélés, Párizs, május 25.

A megbeszélésen a hivatalt az Iparjogvédelmi Tájékoztatási és Oktatási Központ igazgatója képviselte.

Napirend előtt Serge Quazotti és Cécile Petit beszámolt arról, hogy milyen módon történt a *pilot action* kiválasztása, illetve, hogy a milyen lépésekben történt az egyes „*tool*”-ok adaptálása. Bemutatták, hogy milyen módon kell majd a bevezetett „*tool*”-ok alkalmazásáról és gyakorlati tapasztalatairól jelenteni. Szeptemberig jelentést kell készíteni az adaptált szolgáltatások fenntarthatóságáról (pl. hányan kattintottak a honlapra stb.).

Ezután került sor az egyes konzorciumi partnerek prezentációira az általuk bevezetett szolgáltatásokról. A beszámolókból számos *good practice* azonosítható, amelyeket más országok is hasznosíthatnak.

IPeuropAware projekt vezetőségi ülés, Málta, június 22–23.

Az ülésen a hivatalt az Iparjogvédelmi Tájékoztatási és Oktatási Központ igazgatója képviselte.

A kétnapos megbeszélésen a projekt egyes munkacsomagjainak vezetéséért felelős társ-hivatalok számoltak be az elért eredményekről, illetve összegezték a még megvalósítandó feladatokat. A 9. munkacsomagért felelős MSZH a rá háruló feladatokat érdemben befejezte. A konzorciumi partnerek megvitatták az együttműködés folytatásának lehetőségeit a projekt ez év októberi lezárulását követő időszak tekintetében.

AZ EURÓPAI UNIÓ BELSŐ PIACI HARMONIZÁCIÓS HIVATALÁVAL (BPHH) FOLYTATOTT EGYÜTTMŰKÖDÉS FŐBB ESEMÉNYEI

A Belső Piaci Harmonizációs Hivatal Igazgatótanácsának (AB) és Költségvetési Bizottságának (BC) rendkívüli ülése, Alicante, február 24.

Az ülésen az MSZH-t a Védjegy és Mintaoltalmi Főosztály vezetője képviselte.

Az AB és BC rendkívüli ülése napirendi pontjainak vitája

Lord Mogg felszólalásában kiemelte azt, hogy a javaslat mozgásterét a politikai egyetértés keretei és a hatályos pénzügyi és költségvetési jogszabályok határozzák meg. Az Együttműködési Alap működésével kapcsolatban elmondta, hogy a vezérlő elv a „gyors és bürokráciamentes” eljárás, döntéshozatal. Ezt követően az alap működésével kapcsolatos „játékszabályokról”, tervezett szervezeti felépítéséről, az Igazgatási Tanács működéséről, valamint a javaslatban szereplő négy együttműködési területéről beszélt. Az alap működtetésével kapcsolatos költségek kapcsán Lord Mogg megjegyezte, hogy a már folyamatban lévő projektek menedzselésével kapcsolatos költségek kivételével az összes igazgatási költséget az alap terhére tervezik elszámolni, amelynek összege várhatóan az alap 15%-a körül lesz.

A magyar felszólalás kifejtette, hogy a projekteknek megfelelő rugalmassággal, korlátozásoktól mentesen kell szolgálniuk a 2008. évi politikai egyetértésben megfogalmazott célokat. A felszólalás a legfontosabb területeknek a védjegyelbírálók és bírók oktatásának támogatását, az információnyújtó tevékenységet, a nemzeti hivatalok számára hasznos szoftverek biztosítását, a digitalizálás finanszírozásának megoldását és a jogérvényesítés elősegítését jelölte meg.

Lord Mogg kitért a „kishivatalok” problémájára, és a résztvevők tudtára adta, hogy az Igazgatási Tanács nem mindenható, nem oldhat meg minden problémát. Mindazonáltal utalt arra, hogy a BPHH esetleg hajlandóságot mutat bizonyos költségelemek átvállalására, és az Igazgatási Tanács is megfontolja a közös finanszírozás kedvezőbb (5–95% körüli) feltételekkel történő alkalmazását. Ilyen módon megvizsgálják a szoftverek integrációjával kapcsolatos költségek átvállalásának módozatait, illetve a már futó projektek esetében az igazgatási kiadások BPHH részéről történő teljes körű átvállalásának lehetőségét.

A BPHH és a nemzeti hivatalok közötti technikai együttműködés tárgyában megtartott 4. kapcsolattartó ülés, Alicante, március 1–2.

Az MSZH részéről az ülésen az Iparjogvédelmi Tájékoztatási és Oktatási Központ igazgatóhelyettese, valamint a Védjegy és Mintaoltalmi Főosztály helyettes vezetője vett részt.

Az Együttműködési Alap

A BPHH által felkért külsős tanácsadó cég, a GARTNER prezentáció keretében mutatta be a BPHH Igazgatótanácsának 2010. február 24-én megtartott rendkívüli ülésén elhangzottakat, ami valójában a korábban megküldött BPHH-javaslat elemeinek megismérlése volt anélkül, hogy bármilyen utalás történt volna a tagállami hivatalok képviselői által kifejtett észrevételekre. Továbbra is négy csoportra osztja a támogatható programok körét a BPHH, a csoportok számozása egyben a prioritás rendjét is jelöli, így az első (szoftverek) és második (TM View, Euroclass) csomagot kezeli kiemelt fontosságúként. Ígéret hangzott el arra, hogy a tagállami hivatalok egy hónapon belül további információkat kapnak a javasolt programokat illetően. A harmadik és negyedik csomagként elnevezett programokon még dolgoznak, itt áprilisra várható részletes anyag. Bár az alap felhasználásának arányairól még nem született döntés, várhatóan az első és a második csomagra 10 és 20 millió eurót kívánnak fordítani az 50 milliós teljes keretből.

A technikai együttműködés új modellje

Suzanna Perez prezentációjában ismertette a javaslat sarokpontjait. Ennek megfelelően a jövőben az előre meghatározott napirendi pontok alatt két tagállami hivatal bemutatná saját gyakorlatát, majd azt a kérdés kapcsán a BPHH is megtenné. Ezt követően kisebb csoportokban folytatódna a munka, ahol a csoportból moderátort választanának. A moderátor feladata a vita koordinálása, eredményeinek rögzítése és azok bemutatása plénum előtt.

Kísérletként két kérdésben – *cloud computing*, szabad forráskódú szoftverek alkalmazása – lezajlott a javaslat alkalmazása.

Minőségirányítás

A napirendi pont alatt Vincent O'Reilly ismertette a BPHH legújabb vívmányát, az áruk és szolgáltatások hasonlósági adatbázisát. A fejlesztése lényege, hogy korábbi jogesetektől kiindulva építettek egy adatbázist, ahol a párba állított árukról nyerhetünk információt abban a tekintetben, hogy azok hasonlóak-e, ha igen melyik jogesetben állapították ezt meg, és milyen indokolási panelt lehet beilleszteni a konkrét párosításhoz kapcsolódóan az ügy határozatába. A hasonlóságnak öt szintjét állapították meg, azonos, nagyon hasonló, hasonló, kevésbé hasonló és nem hasonló. Ausztria azt tudakolta, hogy hozzáférhető-e online az adatbázis. A *magyar hozzászólás* arra várt választ, hogy milyen nyelven készült az adatbázis, milyen további nyelveken kívánják azt elkészíteni, hány „párt” tartalmaz, tervezik-e, és ha igen, milyen gyakran a frissítését. Az Egyesült Királyság azt szerette volna tudni, hogy az elbírálók a párosításhoz fűzött indokolást szabadon szerkeszthetik, bővíthetik-e, vagy csak abban a terjedelemben alkalmazhatják, ahogyan az adatbázisban szerepel. A BPHH válaszában előadta, hogy megközelítőleg 11 000 párosítást tartalmaz az adatbázis, technikailag lehetséges a heti frissítése, de ezt egyelőre nem tervezik, az indokolás szabadon bővíthető a konkrét ügyekben, és 2010-re tervezik a nyilvánosság elé tárását.

A Belső Piaci Harmonizációs Hivatal Igazgatótanácsának és Költségvetési Bizottságának ülése, Alicante, április 12–14.

Az ülésorozaton az MSZH részéről a jogi elnökhelyettes, a Védjegy és Mintaoltalmi Főosztály vezetője és jogi ügyintézője vett részt.

Az ún. politikai posztok betöltésével foglalkozó 3. napirendi pont tárgyalása előtt Peter Lawrence röviden ismertette a titkos szavazás rendjére vonatkozó szabályokat. Minden poszttal kapcsolatban három körben kell szavazni. Elsőként az elfogadhatónak minősített jelöltek listáját kell megszavazni, amely tartalmazza azon jelöltek nevét is, akik időközben pályázatukat visszavonták. Ezt követően az egyes jelöltekre történő voksolás azon listát alapul véve kezdődik, amely a személyes meghallgatásra behívott jelöltek nevét tartalmazza, azonban a tagállamok delegációi kérhetik olyan jelölt felvételét is, akit nem hívtak be meghallgatásra. Végül azt a listát kell megerősíteniük a delegációknak, amelyet a jelöltek megválasztása céljából a BPHH továbbküld majd az Európai Tanácsnak. Lawrence úr tájékoztatta a delegációkat, hogy a szavazás eredményéről a BPHH – az adatvédelmi szempontokat is figyelembe véve – sajtóközleményt tesz majd közzé a honlapján.

Ezt követően Kyliánová asszony összefoglalta a jelöltek előzetes válogatására felállított tanácsadó bizottság (*advisory committee*) jelentését. Ez alapján a BPHH elnöki posztjára 20, az elnökhelyettesi tisztségre 55, míg a fellebbezési tanácsok elnökének pozíciójára 11 pályázat érkezett.

Ezután a BPHH titkárságának képviselőjében Susana Pérez ismertette a szavazás technikai részleteit. Elsőként a fellebbezési tanácsok elnökének jelölésére került sor. A tagállamok képviselői a jelöltek listáját egyhangúlag megerősítették, majd az eliminációs körök következtek, ahol Paul Maier 23 szavazattal már az első körben háromnegyedes többséget szerzett.

A BPHH elnöki tisztségének jelölése volt a következő szavazás tárgya. A jelöltek listáját a tagállamok egyhangúlag elfogadták. António Campinos 21 szavazattal már az első eliminációs kör során megszerezte a háromnegyedes többséget.

A 2010. április 13-i ülésnapon, amelyen a megvitatott napirendi pontok nyilvános jellegré tekintettel már a megfigyelők is részt vettek, az 5. napirendi pont keretében Wubbo de Boer, a BPHH elnöke beszámolt a hivatal 2009-i évi tevékenységéről. Ehhez kapcsolódóan előadta, hogy az év utolsó negyedében a bejelentési számok jelentős emelkedése volt megfigyelhető, míg a felszólalások kapcsán tett célkitűzést, azaz a felgyülemlett ügyállomány feldolgozását nem sikerült maradéktalanul teljesíteni. A formatervezésiminta-oltalmi bejelentések körében ugyanakkor 4%-os csökkenés volt megfigyelhető az elmúlt évben, valamint az új e-bejelentéseket lehetővé tevő online eszközt is aktiválták. Wabbo de Boer formatervezési mintákra vonatkozó „álma”, a 48 órás bejelentési eljárás azonban még nem valósulhatott meg.

A BC 37. ülése napirendi pontjainak vitája

Ullrich úr felhívta a figyelmet arra, hogy a BC elnökhelyettese, Michael English nyugdíjba vonul, így a posztra új személyt kell választani. Ezzel kapcsolatban felkérte a tagállamokat, hogy terjesszék elő javaslaikat. Franciaország kért szót, és Konstantin Manev jelölését terjesztette elő. Kifejtette, hogy Konstantin Manev 2005 óta a Bolgár Szabadalmi Hivatal vezetője, magasan képzett, és jó kapcsolatot ápol a tagállamok delegációival. Ullrich úr elfogadta a jelölést, más személyi javaslat nem érkezett. Ullrich úr előjáróban előadta, hogy a tisztségre vonatkozó mandátum 2011-ben járna le, azonban javasolta az új jelöltet a 2010. április 14-étől 2014. február 25-ig terjedő időszakra megválasztani. Egyik delegációnak sem volt ellenvetése a javaslattal kapcsolatban. A BC Konstantin Manevet ezt követően egyhangúlag választotta meg a BC elnökhelyettesi posztjára.

A 2009. évi költségvetés végrehajtási jelentésével kapcsolatban Jacobsen úr előadta, hogy a közösségi védjegyekből származó bevétel több mint 24 millió euróval, a 2008-as pénzügyi évhez képest a személyzeti kiadások pedig körülbelül 10 millió euróval csökkentek. Ez annak köszönhető, hogy kevesebb megbízási jogviszonyban álló kollégát foglalkoztatnak, valamint a nemzeti szakértők száma is nőtt. Az épületfenntartásra szintén kevesebbet kellett az elmúlt évben költeni, hozzávetőleg 6,4 millió euróval. A 2009. évi pénzügyi év eredménye 48,4 millió euró volt. Olaszország a személyzeti kiadásokkal kapcsolatban kért bővebb felvilágosítást, amelyet Jacobsen és de Boer úrtól meg is kapott.

A 2010. évi költségvetés végrehajtásával kapcsolatos információkat Jacobsen úr a 7. napirendi pont keretében ismertette. Kifejtette, hogy a közösségi védjegybejelentések számának emelkedése miatt az eddig elért bevétel többlet meghaladja a 2009 márciusában irányadó összeget.

A 2011. évi költségvetés tervezetének előterjesztése körében Jacobsen úr elmondta, hogy néhány változás várható: a védjegybejelentésekből és -megújításokból származó bevételek csökkennek az elektronikus ügyintézés térnyerésének folyamánként, valamint a személyzeti költségek növekednek majd az infláció és az előléptetések miatt. A 2011. évi tervezett költségvetés az előzőek alapján 368,63 millió euró. Jacobsen úr tájékoztatta továbbá a BC-t, hogy a jövőben a költségvetést egyszerűsíteni kívánják, ennek keretében egyes sorokat összevonnának anélkül, hogy az információvesztést eredményezze. Az utóbbi felvetéssel kapcsolatban a francia, az olasz, a spanyol és a magyar delegáció aggályait fejezte ki, rámutatva arra, hogy a transzparencia érvényesülése érdekében a lehető legrészletesebben kell az információkat rendelkezésre bocsátani. Jacobsen úr ismételten megerősítette, hogy a szerkezeti változás nem érinti majd a költségvetés átláthatóságát. Ezt követően a BC tudomásul vette a tájékoztatást.

A BPHH és a nemzeti hivatalok közötti, a védjegyjog tárgyában megtartott 5. kapcsolattartó ülés, Alicante, június 10–11.

Az ülésen az MSZH-t a Védjegy és Mintaoltalmi Főosztály helyettes vezetője és az Iparjogvédelmi Osztály vezetője képviselte.

Az ülést Vincent O'Reilly, a BPHH iparjogvédelmi politikáért felelős főosztályának igazgatója nyitotta meg. A plénum a napirendet egyhangúlag fogadta el, akárcsak a 4. kapcsolattartó ülésről készült jegyzőkönyvet.

A BPHH képviselője a „Share IP Wiki” címmel rövid előadást tartott annak az interneten elérhető eszköznek a használatáról, amelynek célja a tagállami hivatalok és a BPHH működését jellemző informatikai és hatósági adatok, valamint a tapasztalatok megosztása. Az előadó sajnálattal konstataálta, hogy a tagállamok továbbra is igen szerény mértékben veszik igénybe az eszközt. A 40%-os jelenlét a korábbi arányokhoz képest ugyan jelentős előremozdulás, de továbbra sem öröndetes a tagállami hivatalok passzív hozzáállása. A delegációk nem kommentálták az elhangzottakat.

A BPHH részletes prezentáció keretében mutatta be a védjegyhatósági tevékenységet támogató új adatbázisát. Az eszköz lényege, hogy az áruk és szolgáltatások tekintetében a korábbi eljárások során azonosított párokat, azaz hasonlóknak minősített áru vagy szolgáltatáselnevezések párpait tartalmazza. Az adatbázis részletes keresőfelülettel rendelkezik, és az egyes találatoknál feltünteti a döntést, amelyben a kérdés felmerült, tartalmazza az áruhasznólság mértékének megjelölését (öt önálló fokozatot alkalmazva) és a hasznólság indokait ismertető szöveges indoklást is.

A *védjegy tényleges használatának* tárgyában három előadás hangzott el. Csehország a tényleges használat elmulasztása esetén felmerülő kimentési okokról tartott részletes és példakkal illusztrált prezentációt. A *magyar előadás* – a meglehetősen szűkre szabott időkeret ellenére – kísérletet tett a közösségi védjegy tényleges használata területi dimenziójának témájában részletes elemzést nyújtani a BPHH által alkalmazott – és a Bizottság, valamint a Tanács 1993. december 20-án kiadott közös nyilatkozatán alapuló – értelmezés és gyakorlat helytelenségéről. Az előadásban a Magyar Szabadalmi Hivatal által a CITY HOTEL-ügyben hozott határozat ismertetése útján kerültek kifejtésre a jogértelmezés indokai és logikai összefüggései. Ugyanebben a témában a BPHH is tartott egy rövid előadást, amelyben kijelentette, továbbra is a korábbi gyakorlatát fogja követni, amely szerint elegendő egyetlen országban használni a közösségi védjegyet ahhoz, hogy a használat a „Közösségben” megvalósulónak minősüljön. A közös nyilatkozat jogi érvényessége kapcsán a BPHH a nemzetközi szerződésekről szóló bécsi konvencióra hivatkozott, továbbá hangsúlyozta, hogy az Európai Bíróság eddig egyetlen ügyben sem változtatta meg a hivatal döntését, ezzel is elismerve annak helytállóságát. Meglepő módon a BPHH nem hivatkozott a közösségi védjegy „jóhírűségének” területi kérdésében az Európai Bíróságnak a C-301/07 számú, a PAGO-ügyben hozott előzetes döntésére. Érdekes fordulatokat tartogatott az előadásokat

követő párbeszéd. Németország egyértelműen megkérdőjelezte a BPHH jelenlegi gyakorlatának helytállóságát, és a magyar előadásban elhangzott érvek közül kiemelte a közösségi védjegyrendelet 112. cikkének (2) bekezdését, amely egyértelműen arra utal, hogy az egy országban történő használat elfogadása ellentmond a rendeletnek. Olaszország elképzelhetőnek tart olyan esetet, amikor akár egy országon belül megvalósuló használat is elegendő, de ezt a használat intenzitása és nem a közös nyilatkozat alapján kell megítélni. A Benelux Szellemtulajdon-védelmi Hivatal kitért arra, hogy a magyar gyakorlattal összhangban álló ONEL-döntés kapcsán sajnos több szakmai fórumon helytelen értelmezések hangoznak el, a közös nyilatkozatnak pedig nyilvánvalóan nincsen jogi kötőereje. Dánia jelezte, hogy a Benelux Szellemtulajdon-védelmi Hivatal és az MSZH döntései nagyban hozzájárultak a kérdés körüli szakmai vita felélénküléséhez, azonban a házon belüli egyeztetések még zajlanak, álláspontot eddig nem alakítottak ki. Írország – a hozzászólók között egyedülként – kifejtette, hogy a tagállamok a belső piac integráns részét képezik, így egy tagállamban történő használat elegendő. Informális úton a magyar delegáció tudomására jutott, hogy az Egyesült Királyság – eddig ugyan nyilvánosan nem hangoztatott formában, de – szintén a jelenlegi gyakorlat felülvizsgálatát tartja szükségesnek.

Az ülés második felében a kapcsolattartó ülések új formáját (workshop) próbálták ki, amelynek lényege, hogy egy-egy témakörben előadás, valamint előzetes írásos anyagok megtekintése után a plénum 4-5 kisebb csoportra oszlik, és megvitatja a feltett kérdéseket. A csoportok szóvivőt választanak, aki a plénum előtt összefoglalja az elhangzottakat, kiemelve azokat a pontokat, ahol a nézetek jelentősen eltérnek vagy azonosak. Ezt követően az ülés megvitatja az összegzések során azonosított kérdéseket. Az 5. kapcsolattartó ülésen két témában zajlott workshop, ez a jó hírű közösségi védjegy területi dimenziója, valamint a leíró szövelemből álló ábrás megjelölések oltalomképessége. Az előbbi tekintetében a téma felvezetését Dánia és Litvánia végezte. A részletes vita előtt azonban a BPHH az előre megküldött dán iratokhoz képest eltérő kérdőívet bocsátott a workshop egyes csoportjainak rendelkezésére, amit nyilvánvalóan a kérdés igen-nem válaszok szintjére történő leegyszerűsítése motivált. Ennek megfelelően az egyes csoportok a feltett kérdéseket – tekintve azok különösen összetett természetet – zömében nem tudták megválaszolni, így a válaszokat nem is lehetett összesíteni, kivéve néhány nagyon egyszerű kérdésre adott választ. Hasonlóan a hatékonyság jelentős lerontását eredményezte a leíró szövelemet tartalmazó ábrás védjegyek oltalomképessége tárgyában a BPHH által összeállított kérdőív is. A Németország anyagaiban szereplő kategóriákhoz képest egy lényegesen egyszerűbb rendszert tartalmazott a BPHH kérdőíve, ami miatt a delegációk még a csoportos foglalkozások megkezdése előtt a kérdések kiigazítását kérték. A levezető elnök azonban erre nem volt hajlandó, így az ülés időtartamának rovására a vita az ülés lefolytatásának tárgyában zajlott, míg az érdeemi kérdésekre kevés idő maradt. Mindezek ellenére a témák új megközelítésű megvitatása hasznosnak bizonyult, aminek az egyes delegációk az ülés végén hangot is adtak. Meglepő módon a levezető elnök az egész ülés hasznosságát vonta kétségbe, és hosszas monológjára

ban arról értekezett, hogy a BPHH számára az ilyen ülések csekély vagy semmilyen hasznot nem hoznak. Az Egyesült Királyság, Ausztria és Írország a workshopot hasznosnak tartotta, és folytatásának indokoltságára hívta fel a figyelmet. Láthatóan a küldöttségek többsége is ezen az állásponton volt.

KÉT- ÉS TÖBBOLDALÚ HIVATALKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSI TEVÉKENYSÉG

A Lengyel Szabadalmi Hivatal elnöki szintű látogatása a Magyar Szabadalmi Hivatalban, január 12–13.

A Lengyel Szabadalmi Hivatal elnöki szintű látogatást tett az MSZH-ban 2010. január 12–13-án, hogy tájékozódjon a magyar kormányzatnak, illetve az MSZH-nak a 2011. első félévi magyar EU-elnökségre történő felkészülésével kapcsolatban.

A küldöttséget az MSZH vezetősége tájékoztatta a felkészülés kormányzati koordinációs mechanizmusáról, a 18 hónapos trióelnökségi programról, és annak szellemi tulajdon-védelmi vonatkozásairól. Emellett a lengyel küldöttség betekintést kapott a magyar elnökségi félév lehetséges szellemi tulajdoni vonatkozású programjaiba is.

A Japán Szabadalmi Hivatal (JPO) és a Magyar Szabadalmi Hivatal (MSZH) közötti kétoldalú tárgyalás az MSZH-ban, március 24.

Előzetes egyeztetés alapján 2010. március 24-én az MSZH-ba látogatott a Japán Szabadalmi Hivatal nemzetközi ügyekért felelős igazgatóságának vezetője, Satoshi Moriyasu és Shinichiro Hara, a budapesti Japán Nagykövetség másodtitkára.

A magyar delegáció tagja volt az elnök, a jogi elnökhelyettes, a Szabadalmi Főosztály vezetője és a Nemzetközi Kapcsolatok Osztályának nemzetközi ügyintézője.

Az MSZH elnöke köszöntötte a vendégeket, és megerősítette, hogy az MSZH kiemelt figyelmet fordít a két hivatal közötti PPH-megállapodásra. Megemlítette, hogy más országok is érdeklődnek a PPH kínálta lehetőségek iránt. Hozzátette, hogy a két- és többoldalú megállapodások hozzájárulnak a szellemi tulajdon-védelmi kultúra fejlesztéséhez. Idesorolta például a Visegrádi Együttműködést is, amelynek idén ünnepljük a 20. évfordulóját. Hangsúlyozta, hogy a PCT és a regionális együttműködések nem egymás ellentétei, hanem egymás mellett tudnak működni.

A 2011-es magyar EU-elnökséggel kapcsolatban dr. Bendzsel Miklós megjegyezte, hogy ez kitűnő alkalmat teremthet arra, hogy Magyarország és így az MSZH nagymértékben hozzájáruljon az európai szabadalmi kultúra fejlesztéséhez.

Satoshi Moriyasu megköszönte a szívélyes fogadtatást. Megjegyezte, hogy a JPO figyelemmel kíséri az európai szabadalmi rendszert.

Ezt követően Satoshi Moriyasu statisztikai adatokon keresztül ismertette a japán hivatal tavalyi eredményeit és PPH-vonatkozású tevékenységét. A prezentáció során megemlítette, hogy a japán kormány nagy hangsúlyt fektet a környezetbarát technológiák népszerűsítésére.

A magyar delegáció az iránt érdeklődött, hogy a japán hivatal szerint meddig lehet fejleszteni a PPH-t, válhat-e az többoldalú megállapodássá.

Satoshi Moriyasu válaszában elmondta, hogy Japán olyan országokkal szeretne PPH-megállapodást kötni, ahol sok a japán szabadalmi bejelentés. Egyik ilyen ország például Kína. Úgy látja, hogy az Európai Szabadalmi Szervezet nem nézi jó szemmel a PPH népszerűségét, mert szerintük az ellentétes a PCT-vel. Az MSZH álláspontjához hasonlóan a japán hivatal is lehetségesnek tartja a két együttműködési rendszer egymás melletti működését.

Észt–finn–magyar háromoldalú elnöki szintű iparjogvédelmi találkozó az MSZH-ban, május 12–13.

Az MSZH elnökének meghívására 2010. május 12-én látogatást tett a hivatalban Matti Päts, az Észt Szabadalmi Hivatal főigazgatója és Martti Enäjärvi, a Finn Szabadalmi és Lajstromozási Nemzeti Hivatal elnöke.

Martti Enäjärvi hangsúlyozta, hogy a közepes nagyságú hivatalok közötti együttműködés egész Európa számára fontos. Ennek több formája is létezik, például az északi országok, illetve a balti országok közötti együttműködés. Fontos, hogy ezek között legyen megfelelő kapcsolat. Minden eszközt meg kell ragadni, hogy ne csak a nagy országok döntsenek a szellemi tulajdon kérdéseiről, hanem a kisebb országoknak is legyen beleszólásuk az ügyek alakulásába.

Matti Päts is megjegyezte, hogy szükséges az együttműködés, különösen a kisebb és közepes nagyságú államok között. Elmondta, hogy Lengyelország is érdeklődik a balti együttműködés iránt.

A nemzetközi témákra rátérve az MSZH jelezte, hogy nagy hangsúlyt fektet a szellemi tulajdonnal kapcsolatos képzésre és a kkv-k tájékoztatására, és ehhez a WIPO adatbázisai fontos eszközt jelentenek, de a WIPO adatkezelését javítani kellene. Szintén fontos kérdés, hogy a B+ munkacsoport hogyan fogja összehangolni és kezelni a feladatokat. Emellett a delegációk megvitatták a földrajzi árujelzők rendszerének modernizációját, és egyetértettek ennek szükségességében, hangsúlyozva, hogy ezzel a fejlődő országok is nyerhetnek.

Martti Enäjärvi a PPH-együttműködés népszerűsítését jelezte fontos célként, egyben megemlítette, hogy a következő héten kötik meg a PPH-megállapodást Ausztriával.

Az MSZH delegációja osztotta a promóció szükségességére vonatkozó megállapítást, egyben kifejtette, hogy a PPH három dolog miatt különösen fontos: képességeink bemutatása és elismerése érdekében, hozzájárulhat a PCT modernizációjához, és fel lehet használni a nemzeti piac érdekében. Az MSZH elnöke tájékoztatta a vendégeket, hogy hamarosan az

MSZH is megkötötte a PPH-megállapodást az Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegy hivatalával (USPTO).

Matti Pääts utalt rá, hogy az Egyesült Államokkal történő együttműködést megnehezíti az eltérő megközelítés („*first to file*” vs. „*first to invent*”). Az Egyesült Államokban nagy az ellenállás a váltással szemben. Elmondta, hogy képzéseket indítanak Észtorszáiban vállalkozások számára a szellemi tulajdonról.

Az európai ügyek kapcsán az MSZH elnöke a legfontosabb magyar vonatkozású fejleményként említette meg a 2011. évi magyar EU-elnökséget, amely számos feladatot és lehetőséget jelent.

Martti Enäjärvi ismertette a finn hivattal kapcsolatos legfrissebb fejleményeket, többek között elmondta, hogy készítettek egy szellemi tulajdonra vonatkozó átfogó jogi programot a kormány számára.

Matti Pääts tájékoztatót arról, hogy az új használatiminta-törvény összességében kerül az észak-amerikai parlament elé, továbbá, hogy 20%-kal több szabadalmi bejelentés érkezett a hivatalukhoz 2009-ben, mint azt megelőzően.

Az MSZH elnöke szintén röviden bemutatta az MSZH tavalyi tevékenységét, a hivatal célkitűzéseit, illetve a várható változásokat.

AZ MSZH KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL MEGVALÓSULT, A SZELLEMI TULAJDON VÉDELMEHEZ KAPCSOLÓDÓ NEMZETKÖZI RENDEZVÉNY

Műhelytalálkozó „A technológiatranszfer és a szellemi tulajdon-kezelés támogatása a felsőoktatásban” címmel az MSZH-ban, május 19.

A Magyar Szabadalmi Hivatal az Európai Szabadalmi Akadémiával együttműködésben egész napos műhelytalálkozót rendezett, melynek célja a szellemi tulajdon kezeléséhez kapcsolódó fejlesztések támogatása volt az egyetemeken.

Az előadások középpontjában a technológiatranszfer-irodák (TTI) működése, valamint az intézményi szellemi tulajdon menedzsmentjét érintő általános kérdések álltak. Az első szekció áttekintést nyújtott egy, a közelmúltban összeállított tanulmány eredményeiről, amely a magyarországi közfinanszírozású kutatóhelyek szellemi tulajdon-kezelési gyakorlatát vizsgálta. Ezt követően nemzetközi előadók előadásain keresztül kaphattak a résztvevők változatos képet a tudástranzfer és a szellemi tulajdon védelmének külföldi gyakorlatáról.

A műhelytalálkozó lehetőséget adott arra, hogy a résztvevők vitafórum keretében osszák meg egymással eddigi tapasztalataikat, és elősegítsék a technológiatranszfer-irodák és más, a közsférában tevékenykedő kutatóintézetek együttműködését, illetve az ezek közötti háttér kiépítését.

A műhelytalálkozó meghívottai a magyar felsőoktatási intézmények, illetve más közfinanszírozású kutatóintézetek szellemitulajdon-kezelésében érintett képviselői, vezetői voltak.

Az előadók egyebek mellett magyar és nemzetközi egyetemek, kutatóintézetek, valamint a technológiatranszfer területén tevékenykedő intézetek neves képviselői közül kerültek ki.

A SZELLEMI TULAJDON VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS EGYÉB NEMZETKÖZI RENDEZVÉNYEN VALÓ HIVATALI RÉSZVÉTEL

Az MSZH szakemberei az év első felében is számos alkalommal képviselték a hivatalt különböző szakmai konferenciákon és üléseken. Márciusban a hivatal elnöke részt vett egy, a szabadalmakkal kapcsolatos gazdasági tanulmányról szóló konferencián az Egyesült Királyság Szellemitulajdon-védelmi Hivatalában. A Magyar Formatervezési Tanács munkatársai részt vettek az Európai Formatervezési Szövetségek Hivatalának (BEDA) éves taggyűlésén Lisszabonban, illetve egy nemzetközi kiállításon Milánóban.